

Stapi lífeyrissjóður

Ársreikningur 2023

Stapi lífeyrissjóður
Strandgötu 3
600 Akureyri
kt. 601092-2559

Áritun óháðs endurskoðanda	2
Áritun tryggingastærðfræðings	5
Skýrsla stjórnar	6
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	9
Efnahagsreikningur	10
Yfirlit um sjóðstreymi	11
Tryggingadeild	
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	12
Efnahagsreikningur	13
Yfirlit um sjóðstreymi	14
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	15
Séreignardeild	
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	16
Efnahagsreikningur	17
Yfirlit um sjóðstreymi	18
Tilgreind séreignardeild	
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	19
Efnahagsreikningur	20
Yfirlit um sjóðstreymi	21
Skýringar	22
Deildarskipt séreignardeild	43
Óendurskoðað yfirlit	
Ófjárhagslegar upplýsingar	46
Stjórnarháttayfirlýsing	50

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Stapa lífeyrissjóðs

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Stapa lífeyrissjóðs („sjóðinn“) fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit yfir breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sjóðsins 31. desember 2023 og afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álitið er í samræmi við skýrslu okkar til endurskoðunarnefndar og stjórnar.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins í árituninni. Við erum óháð sjóðnum í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Samkvæmt bestu vitund okkar og skilningi lýsum við yfir að við höfum ekki veitt neina óheimila þjónustu samkvæmt 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014 og við erum óháð sjóðnum við endurskoðunina.

Við vorum fyrst kjörin endurskoðendur sjóðsins á ársfundi hans, 30. júní 2020 og höfum verið endurskoðendur sjóðsins samfelld síðan þá.

Lykilþættir endurskoðunar

Lykilþættir endurskoðunar eru þeir þættir, sem samkvæmt faglegu mati okkar, höfðu mest vægi við endurskoðun ársreikningsins. Við gefum ekki sérstakt álit á einstökum lykilþáttum en tókum á þeim við endurskoðun á ársreikningnum í heild og við ákvörðun um álit okkar á honum.

Lykilþáttur	Viðbrögð í endurskoðuninni
<p>Mat fjárfestinga</p> <p>Bókfært verð fjárfestinga nam 371.352 millj. kr. eða 98% af heildareignum þann 31. desember 2023 (2022: 339.121 millj. kr.). Vísað er til skýringa 2 og 10 - 12 um fjárfestingar.</p> <p>Meðal fjárfestinga eru hlutabréf, hlutdeildarskírteini, skuldabréf og bundnar bankainnstæður. Sjóðurinn setur sér fjárfestingastefnu þar sem meðal annars er fjallað um samsetningu verðbréfa og vikmörk einstakra eignaflokka.</p> <p>Fjárfestingarnar eru ýmist færðar á gangvirði, upphaflegri kaupkröfu eða samkvæmt virðisáðferð, þar sem breytur byggja á markaðsupplýsingum og ytri gögnum. Vegna umfangs og mikilvægis fjárfestinga og að hluti þeirra er færður á matsvirði þá er mat þeirra lykilþáttur í endurskoðuninni.</p>	<p>Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að staðfesta matsvirði fjárfestinga. Í þeirri vinnu fólst meðal annars:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aflað var upplýsinga um fjárfestingarferilinn og aðferðafræði og forsendur við mat eigna. • Staðfest var markaðsgengi á úrtaki skráðra verðbréfa með aðstoð gagnaveitna. • Metnar voru aðferðir og útreikningur sjóðsins á óskráðum fjárfestingum. • Framkvæmdir voru sjálfstæðir útreikningar af verðmatssérfræðingi okkar á verðmæti úrtaks skuldabréfa sem færð eru á gangvirði eða haldið til gjalds. • Skýringar í ársreikningi vegna fjárfestinga voru yfirfarnar.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Lykilþættir endurskoðunar, frh.:

Lykilþáttur	Viðbrögð í endurskoðuninni
<p>Mat á lífeyrisskuldbindingu</p> <p>Lífeyrisskuldbinding sjóðsins nam 628.636 millj. kr. í árslok 2023 (2022: 619.260 millj. kr.).</p> <p>Endurmetnar skuldbindingar umfram eignir tryggingadeildar sjóðsins námu 15.930 millj. kr. í árslok eða 2,5% af hreinni eign (2022: 31.424 millj. kr. eða - 5,07%). Vísað er í yfirlit yfir tryggingafræðilega stöðu og í skýringu 14.</p> <p>Tryggingafræðileg staða segir til um getu sjóðsins til að standa við lífeyrisskuldbindingar sínar. Útreikningurinn er framkvæmdur af óháðum tryggingastærðfræðingi og byggir á forsendum sem gefnar hafa verið út af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga og samþykktar af Fjármálaráðuneyti. Vegna mikilvægis tryggingafræðilegrar stöðu sjóðsins er lífeyrisskuldbinding lykilatriði í endurskoðuninni.</p>	<p>Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að leggja mat á þær forsendur sem tryggingastærðfræðingur notar við mat á lífeyrisskuldbindingu. Í þeirri vinnu fólst meðal annars:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Við lögðum mat á óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings. • Aflað var upplýsinga um verklag við útreikninga tryggingastærðfræðings. • Aflað var upplýsinga um verklag sjóðsins við endurútreikning tryggingafræðilegrar skuldbindingar, tryggingafræðilegt endurmat verðbréfa og eftirlit sjóðsins á réttinum sjóðfélaga. • Framkvæmdar voru greiningaraðgerðir á þróun lífeyrisskuldbindingar forsendum og niðurstöðum. • Við framkvæmdum endurútreikning á úrtaki á tryggingafræðilegu endurmati verðbréfa. • Við yfirforum yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringu 14 í ársreikningi og staðfestum að framsetning væri í samræmi við reglur.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sjóðsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi hans, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og framkvæmdastjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.:

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitungu við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og framkvæmdastjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi sjóðsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert sjóðinn órekstrarhæfan.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Við lýsum því einnig yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óhæði okkar og þegar við á, til hvaða varnaraðgerða við höfum gripið.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun ársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar vega þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Hrafnhildur Helgadóttir, endurskoðandi, ber ábyrgð á endurskoðun ársreikningsins og þessari áritun.

Reykjavík, 20. mars 2024

KPMG ehf.

Áritun tryggingastærðfræðings

Til stjórnar og sjóðfélaga Stapa lífeyrissjóðs

Undirritaður hefur metið lífeyrisskuldbindingar Stapa lífeyrissjóðs í árslok 2023. Matið er framkvæmt í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um tryggingafræðilegar athuganir á lífeyrissjóðum og forsendum fyrir þeim og leiðbeinandi reglur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um tryggingafræðilegt mat á stöðu lífeyrissjóða.

Notast er við reiknilíkan Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um lækun aldursbundinnar dánartíðni, sem fjármálaráðuneyti hefur auglýst sem hluta af staðalforsendum við tryggingafræðilegar athuganir. Miðað er við 3,5% vexti p.a. umfram hækkun verðlags. Við mat á örorkulíkum er byggt á meðaltals örorkulíkum íslenskra lífeyrissjóða miðað við reynslu árunna 2011-2016 aðlagð að reynslu Stapa lífeyrissjóðs. Þannig er notast við 40% álag hjá körlum og ekkert álag hjá konum.

Yfirlit yfir helstu niðurstöður matsins er að finna í yfirliti um tryggingafræðilega stöðu sem og í skýringu nr. 14.

Skuldbindingar sjóðsins eru reiknaðar á grundvelli upplýsinga úr iðgjalda- og lífeyrisbókhaldi sjóðsins um áunnin réttindi virkra og óvirkra sjóðfélaga skipt eftir aldri þeirra og lífeyrisgreiðslur til einstakra sjóðfélaga í árslok 2023. Miðað er við réttindaákvæði í samþykktum sjóðsins.

Í matinu eru reiknaðar út áfallnar skuldbindingar vegna þeirra sjóðfélaga, sem þegar eiga réttindi í sjóðnum og áætlaðar framtíðarskuldbindingar vegna þeirra iðgjalda, sem ætla má að virkir sjóðfélagar greiði til sjóðsins þar til þeir hefja töku lífeyris. Þessi áætluðu framtíðariðgjöld svo og áætlaður rekstrarkostnaður og fjármagnsgjöld í framtíðinni eru núvirt miðað við árslok 2023, með sama hætti og skuldbindingar. Þá er í matinu tekið tillit til endurmats á skuldabréfaeign sjóðsins, en hún hefur verið núvirt miðað við sömu ávöxtunarkröfu og skuldbindingarnar eða 3,5%.

Niðurstaða athugunarinnar er sú að eignir Stapa lífeyrissjóðs eru 2,5% umfram skuldbindingar að meðtöldu verðmæti framtíðariðgjalda í hlutfalli af skuldbindingum.

Reykjavík, 20. mars 2024

Bjarni Guðmundsson

tryggingastærðfræðingur

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Starfsemi sjóðsins

Stapi lífeyrissjóður starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur starfsleyfi frá Fjármálaráðuneytinu í samræmi við 52. gr. þeirra laga. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins. Sjóðurinn skiptist í þrjár deildir: tryggingadeild, séreignardeild og tilgreinda séreignardeild.

Stjórn gerir ráð fyrir að starfsemi sjóðsins verði með svipuðu sniði á næstu árum.

Ávöxtun

Nafnávöxtun eigna sjóðsins á árinu 2023 nam 6,2% en vegna mikillar verðbólgu mældist raunávöxtun sjóðsins neikvæð um 1,7%. Er þetta þar með annað árið í röð þar sem raunávöxtun er neikvæð en árið 2022 var hún neikvæð sem nemur 12,6%. Hækkandi vaxtastig innanlands kom nokkuð niður á ávöxtun markaðsskuldabréfa sjóðsins sem og innlendra hlutabréfa á meðan erlend hlutabréf gáfu ásættanlega ávöxtun. Þó svo að flestir eignaflokkar í safni sjóðsins hafi skilað jákvæðri nafnávöxtun gerði hátt stig verðbólgu hér á landi það að verkum að raunávöxtun þeirra var lægri en samkvæmt markmiðum fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Þrátt fyrir slaka raunávöxtun undanfarin tvö ár hefur ávöxtun eigna sjóðsins gengið vel til lengri tíma litið. Meðalraunávöxtun sjóðsins undanfarin 10 ár enn yfir raunávöxtunarmarkmiðum sjóðsins eða sem nemur 3,6%.

Sjóðfélagar og iðgjöld

Á árinu 2023 greiddu 22.511 sjóðfélagar hjá 3.840 launagreiðendum iðgjöld til tryggingadeildar sjóðsins. Iðgjöld ársins námu alls 18.739 m.kr. Iðgjöld til tryggingadeildar voru kr. 17.721 m.kr. og hækkuðu um 12% frá fyrra ár en iðgjöld til séreignardeildar hækkuðu um 13,7% milli ára og voru 480 m.kr. Þá námu iðgjöld tilgreindrar séreignardeildar 537 m.kr. á árinu. Fjöldi virkra sjóðfélaga sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins með reglubundnum hætti í mánuði hverjum voru 16.239 hjá tryggingadeild, 895 hjá séreignardeild og 422 hjá tilgreindri séreignardeild.

Lífeyrisréttindi

Órskurðuð réttindi í réttindakerfi Stapa þróast að mestu í takti við breytingu á eignavísitölu sjóðsins. Því munu breytingar á eignaverði hafa minni áhrif á getu sjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar en ella. Mat á skuldbindingum sjóðsins byggir á spá um lífslíkur sjóðfélaga, sem felur í sér mikla óvissu. Meðalævilengd Íslendinga hefur verið að lengjast og er óvarlegt annað en að búast við að sú þróun haldi áfram á komandi árum. Miðað við óbreyttan lífeyrisaldur og -réttindi hefði slík þróun neikvæð áhrif á getu sjóðsins til að standa undir skuldbindingum sínum til lengri tíma þar sem sjóðfélagar njóta við þær aðstæður að jafnaði greiðslna í lengri tíma en útreikningar gerðu ráð fyrir. Því er nauðsynlegt að réttindakerfi sjóðsins byggi á uppfærðum og framsýnum lýðfræðilegum forsendum.

Lífeyrisgreiðslur

Heildarlífeyrisgreiðslur tryggingadeildar sjóðsins á árinu námu 10.707 m.kr. og hækkuðu um 17,8% frá fyrra ári. Eftirlaunagreiðslur námu 7.920 m.kr. Örorkulífeyrir nam 2.394 m.kr., makalífeyrir nam 336 m.kr. og barnalífeyrir 57 m.kr. Þá námu lífeyrisgreiðslur úr séreignardeild 277 m.kr. og í tilgreindri séreignardeild 28 m.kr. Lífeyrisþegar í árslok voru 12.528 í tryggingadeild.

Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður sjóðsins á árinu 2023 var 551 m.kr. Rekstrarkostnaður sem hlutfall af eignum var 0,1%. Stöðugildi á árinu voru 19,8 og námu launagreiðslur 293 m.kr.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.:

Ávöxtun og eignir

Hrein eign tryggingadeildar til greiðslu lífeyris nam 370.043 m.kr. og hækkaði um 8,5% frá fyrra ári. Nafnávöxtun deildarinnar var jákvæð um 6,2% en raunávöxtun nam -1,7%. Hrein eign séreignardeildar var 8.418 m.kr. og hækkaði um 8,9% frá fyrra ári. Séreignardeildin býður upp á þrjú ávöxtunarsófn, Innlána safnið, Varfærna safnið og Áræðna safnið og nam hrein raunávöxtun safnanna 0,1%, 0,6% og -1,7% á árinu. Hrein eign tilgreindrar séreignardeildar nam 777 m.kr. í lok árs.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg úttekt hefur verið gerð á stöðu tryggingadeildar sjóðsins í árslok 2023. Tryggingafræðileg afkoma ársins var jákvæð um 47.355 m.kr. og var tryggingafræðileg staða sjóðsins jákvæð í árslok um 15.930 m.kr. eða 2,5% af skuldbindingum sjóðsins.

Jákvæða tryggingafræðilega afkomu má að stærstu leyti rekja til samþykktarbreytinga sem afgreiddar voru á ársfundi sjóðsins á árinu 2023. Samþykktarbreytingarnar fólu í sér að ný spá um lækkanði dánartíðni, sem nú er notuð við mat á skuldbindingum sjóðsins í tryggingafræðilegri athugun, var innleidd í réttindakerfi Stapa. Áhrif þessara samþykktarbreytinga voru til lækkunar á reiknuðum skuldbindingum sjóðsins um 43.478 m.kr. Auk þess breytist endurmat skuldabréfa sjóðsins frá fyrra ári um 6.213 m.kr. til hækkingar vegna hærri markaðsvaxta í árslok 2023 samanborið við fyrra ár. Á móti kemur að ávöxtun sjóðsins var lakari en reiknuð hækking úrskurðaðra skuldbindinga sem dregur úr tryggingafræðilegri afkomu sjóðsins.

Áfallin staða sjóðsins er jákvæð sem nemur 4,6% en framtíðarstaðan neikvæð um 0,2%. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er því í heild jákvæð um 2,5%

Stjórnarhættir

Góðir stjórnarhættir eru að mati Stapa lífeyrissjóðs forsenda þess að starfsemi sjóðsins sé árangursrík og að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Með góðum stjórnarháttum vill sjóðurinn leggja grunn að vönduðum og faglegum vinnubrögðum og góðum og uppbyggilegum samskiptum við sjóðfélaga og launagreiðendur sem greiða iðgjöld til sjóðsins. Þannig er stuðlað að trausti í samskiptum stjórnenda og starfsmanna sjóðsins við sjóðfélaga, launagreiðendur, viðskiptamenn og aðra þá sem samskipti eiga við sjóðinn. Hluti af góðum stjórnarháttum er að stefna að því að þjónusta sjóðsins sé ávallt til fyrirmyndar, hann ráði yfir öflugri upplýsingatækni og stuðli að gagnsæi í starfsemi sinni með því að veita góðar og áreiðanlegar upplýsingar.

Við mótun stjórnarháttanna hafa stjórnendur og stjórn sjóðsins haft til hliðsjónar almennt viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja. Stjórn sjóðsins hefur einnig sett sér starfsreglur í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Vísað er í viðauka með ársreikningi varðandi stjórnarháttayfirlýsingu sjóðsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Stapi lífeyrissjóður telst til eininga tengdum almannahagsmunum, sbr. lög nr. 3/2006 um ársreikninga og getur því í yfirliti með skýrslu stjórnar upplýsinga sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif sjóðsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál í samræmi við gr. 66. d sömu laga. Jafnframt er gert grein fyrir stefnu sjóðsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum.

Stjórn og starfsmenn Stapa eru vörsluaðilar lífeyrissparnaðar sjóðfélaga og ber sem slíkum að standa vörð um hagsmuni þeirra og hafa þá að leiðarljósi í störfum sínum. Í því er m.a. fólgin sú krafa að sjóðurinn stuðli að því að bestu faglegu viðmið um samfélagslega ábyrgð fyrirtækja séu í heiðri höfð hjá þeim fyrirtækjum þar sem sjóðurinn fjárfestir eða felur eignastýringu fyrir hönd sjóðsins.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.:

Áhrif og ábyrgð sjóðsins í samfélagsmálum birtist í tveimur meginþáttum í starfsemi hans. Annars vegar er um að ræða ábyrgð sjóðsins á að greiða sjóðfélögum sínum lífeyri og hins vegar í fjárfestingarstarfsemi hans.

Hlutverki sínu við að greiða sjóðfélögum lífeyri sinnir sjóðurinn skv. samþykktum sjóðsins, siðareglum og öðrum skjalfestum reglum sjóðsins. Sjóðurinn hefur sett sér persónuverndarstefnu og persónuverndarfulltrúi starfar hjá sjóðnum.

Í tilviki fjárfestingarstarfsemi sjóðsins tilgreinir árlega fjárfestingarstefna sjóðsins markmið og afmarkanir fjárfestingarstefnu. Auk þess fjallar fjárfestingarstefna sjóðsins um siðferðisleg viðmið við fjárfestingar sjóðsins. Þá starfar sjóðurinn samkvæmt hluthafastefnu sjóðsins og stefnu um ábyrgar fjárfestingar sem tilgreina viðmið og væntingar sjóðsins til fyrirtækja í eignsafni hans og eignastýranda.

Stapi lífeyrissjóður var stofnaðili að IcelandSIF sem er sjálfstæður umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Tilgangur IcelandSIF er að efla þekkingu og umræðu fjárfesta á aðferðafræði sjálfbærra og ábygrgra fjárfestinga.

Sjóðurinn er ekki aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (e. UN Principles for Responsible Investments) en notar m.a. slíkar reglur til að meta erlenda eignastýrendur m.t.t. samfélagslegra þátta. Sjóðurinn skimar nýfjárfestingar m.t.t. aðildar að UN PRI, greinir og mælir árangur í eignasafni sjóðsins m.t.t. UN PRI. Nær allir erlendir eignastýrendur sem stýra eignum fyrir sjóðinn eru undirritunarðilar að UN PRI.

Sam fjárfestir ætlast sjóðurinn til að fyrirtæki sem sjóðurinn á eignarhlut í fari að lögum og reglum um umhverfismál og geri sér grein fyrir, stýri og eftir föngum dragi úr þeim áhrifum sem viðkomandi starfsemi hefur á umhverfið. Árið 2021 gerðist sjóðurinn aðili að Climate Investment Coalition (CIC) sem er samstarf á sviði fjárfestinga í grænum eignum. Í tengslum við aðild að samkomulaginu hefur sjóðurinn sett sér markmið um að grænar eignir verði 7% af eignasafni sjóðsins árið 2030. Stapi greinir því og mælir hlutfall grænna eigna í eignasafni sjóðsins hverju sinni. Hlutfall grænna eigna mældist í árslok 4%.

Vísað er í nánari umfjöllun um ófjárhagslegar upplýsingar í viðauka með ársreikningi þessum.

Stjórn og framkvæmdastjóri Stapa lífeyrissjóðs staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2023 með undirritun sinni.

Akureyri, 20. mars 2024

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2023

	Skýr.	2023	2022
Iðgjöld	2		
Iðgjöld sjóðfélaga		5.056.496	4.459.136
Iðgjöld launagreiðenda		13.682.124	12.013.224
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(493.907)	(230.471)
		<u>18.244.713</u>	<u>16.241.888</u>
Sérstök aukaframlög	3	775.894	593.167
		<u>19.020.607</u>	<u>16.835.055</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	11.011.753	9.353.321
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		105.187	101.259
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	4.753	5.075
Eftirlaun frá Tryggingastofnun		(387)	(739)
		<u>11.121.306</u>	<u>9.458.916</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	11.951.683	(12.598.198)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	10.346.376	(2.801.192)
Hreinar tekjur af afleiðusamningum		0	24.400
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		25.072	32.469
Vaxtatekjur af handbæru fé		184.422	384.919
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		43.944	22.640
Ýmsar fjárfestingartekjur		0	21.789
Fjárfestingargjöld	8	(73.562)	(57.939)
		<u>22.477.936</u>	<u>(14.971.111)</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	550.583	547.530
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		29.826.655	(8.142.502)
Hrein eign í ársbyrjun		<u>349.411.030</u>	<u>357.553.530</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>379.237.685</u></u>	<u><u>349.411.030</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	2023	2022
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	221.804.160	199.328.632
Skuldabréf	11	149.318.501	139.527.017
Bundnar bankainnstæður		229.594	265.292
		<u>371.352.254</u>	<u>339.120.941</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		1.925.140	1.693.123
Aðrar kröfur		793.931	61.985
		<u>2.719.071</u>	<u>1.755.108</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	13	280.802	265.163
		<u>4.957.097</u>	<u>8.373.342</u>
Handbært fé			
		<u>379.309.225</u>	<u>349.514.553</u>
Eignir samtals			
		<u>379.309.225</u>	<u>349.514.553</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir		71.539	103.524
		<u>71.539</u>	<u>103.524</u>
Skuldir samtals			
		<u>71.539</u>	<u>103.524</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris			
		<u>379.237.685</u>	<u>349.411.030</u>
Skuldbindingar utan efnahags	15		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2023

	2023	2022
Inngreiðslur		
Iðgjöld	18.788.757	16.462.599
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	194.102	123.063
Aðrar inngreiðslur	0	89
	<u>18.982.859</u>	<u>16.585.752</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	11.121.306	9.458.916
Rekstrarkostnaður	541.857	538.804
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	24.365	0
Aðrar útgreiðslur	837.659	70.928
	<u>12.525.187</u>	<u>10.068.648</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>6.457.672</u>	<u>6.517.103</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	1.718.416	1.953.714
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(31.587.267)	(24.229.020)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	19.332.662	18.681.486
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	13.677.966	16.893.803
Keypt skuldabréf	(17.135.920)	(25.815.990)
Seld skuldabréf	4.025.191	8.408.085
Endurgreidd bundin innlán	60.771	78.145
	<u>(9.908.182)</u>	<u>(4.029.777)</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	<u>(3.450.510)</u>	<u>2.487.326</u>
Gengismunur af handbæru fé	<u>34.265</u>	<u>284.497</u>
Handbært fé í ársbyrjun	<u>8.373.342</u>	<u>5.601.519</u>
Handbært fé í lok árs	<u>4.957.097</u>	<u>8.373.342</u>

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2023

Tryggingadeild

	Skýr.	2023	2022
Iðgjöld	2		
Iðgjöld sjóðfélaga		4.768.822	4.208.327
Iðgjöld launagreiðenda		12.952.648	11.616.366
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(20.738)	(15.276)
		<u>17.700.732</u>	<u>15.809.417</u>
Sérstök aukaframlög	3	775.894	593.167
		<u>18.476.626</u>	<u>16.402.584</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	10.706.734	9.088.354
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		105.187	101.259
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	4.753	5.075
Eftirlaun frá Tryggingastofnun		(387)	(739)
		<u>10.816.287</u>	<u>9.193.949</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	11.474.893	(12.012.681)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	10.128.867	(2.633.789)
Hreinar tekjur af afleiðusamningum		0	24.400
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		25.072	32.469
Vaxtatekjur af handbæru fé		161.075	369.849
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		42.765	22.212
Ýmsar fjárfestingartekjur		0	21.789
Fjárfestingargjöld	8	(72.050)	(57.521)
		<u>21.760.624</u>	<u>(14.233.271)</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	508.994	506.363
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		28.911.969	(7.531.000)
Hrein eign í ársbyrjun		341.130.726	348.661.724
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>370.042.695</u></u>	<u><u>341.130.726</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

Tryggingadeild

	Skýr.	2023	2022
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	216.370.959	194.756.930
Skuldabréf	11	146.193.509	136.376.756
Bundnar bankainnstæður		<u>229.594</u>	<u>265.292</u>
		<u>362.794.062</u>	<u>331.398.978</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		1.755.302	1.615.850
Aðrar kröfur		<u>793.931</u>	<u>61.181</u>
		<u>2.549.232</u>	<u>1.677.031</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	13	<u>280.802</u>	<u>265.163</u>
Handbært fé		<u>4.479.366</u>	<u>7.882.993</u>
Eignir samtals		<u>370.103.462</u>	<u>341.224.165</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir		<u>60.768</u>	<u>93.439</u>
Skuldir samtals		<u>60.768</u>	<u>93.439</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>370.042.695</u>	<u>341.130.726</u>
Skuldbindingar utan efnahags	15		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2023

Tryggingadeild

	Skýr.	2023	2022
Inngreiðslur			
Iðgjöld		18.337.175	16.048.117
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		167.655	104.468
		<u>18.504.830</u>	<u>16.152.585</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		10.816.287	9.193.949
Rekstrarkostnaður		500.269	497.637
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		24.365	0
Aðrar útgreiðslur		837.470	70.480
		<u>12.178.391</u>	<u>9.762.067</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>6.326.439</u>	<u>6.390.519</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		1.675.086	1.896.155
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(30.131.188)	(23.547.150)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		18.304.621	18.421.596
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		13.445.899	16.678.440
Keypt skuldabréf		(17.076.752)	(25.424.585)
Seld skuldabréf		3.955.312	7.970.362
Endurgreidd bundin innlán		60.771	78.145
		<u>(9.766.251)</u>	<u>(3.927.037)</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		<u>(3.439.812)</u>	<u>2.463.481</u>
Gengismunur af handbæru fé		<u>36.185</u>	<u>287.593</u>
Handbært fé í ársbyrjun		<u>7.882.993</u>	<u>5.131.919</u>
Handbært fé í lok árs		<u><u>4.479.366</u></u>	<u><u>7.882.993</u></u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2023

Tryggingafræðileg staða 2023

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	370.042.695	0	370.042.695
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	2.242.331	0	2.242.331
Núvirði framtíðariðgjalda.....	0	272.281.698	272.281.698
Eignir samtals.....	372.285.025	272.281.698	644.566.723

Skuldbindingar

Eftirlaun.....	297.587.461	212.488.129	510.075.591
Örorkulífeyrir.....	41.575.567	43.582.348	85.157.914
Makalífeyrir.....	11.187.670	6.085.436	17.273.106
Barnalífeyrir.....	249.317	2.658.751	2.908.069
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar.....	5.221.954	7.999.694	13.221.648
Skuldbindingar samtals.....	355.821.970	272.814.358	628.636.328
Eignir umfram skuldbindingar.....	16.463.056	(532.660)	15.930.396
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok.....	4,63%	-0,20%	2,53%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun.....	-2,15%	-8,74%	-5,07%

Tryggingafræðileg staða 2022

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	341.130.725	0	341.130.725
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	(3.970.880)	0	(3.970.880)
Núvirði framtíðariðgjalda.....	0	250.675.899	250.675.899
Eignir samtals.....	337.159.846	250.675.899	587.835.744

Skuldbindingar

Eftirlaun.....	288.336.508	215.684.874	504.021.382
Örorkulífeyrir.....	40.344.089	42.913.020	83.257.109
Makalífeyrir.....	10.781.295	6.219.924	17.001.219
Barnalífeyrir.....	213.972	2.395.468	2.609.440
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar.....	4.900.044	7.470.887	12.370.932
Skuldbindingar samtals.....	344.575.909	274.684.173	619.260.082
Skuldbindingar umfram eignir.....	(7.416.063)	(24.008.274)	(31.424.338)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok.....	-2,15%	-8,74%	-5,07%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun.....	-1,12%	-9,64%	-4,75%

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2023

Séreignardeild

	Skýr.	2023	2022
Iðgjöld	2		
Iðgjöld sjóðfélaga		287.674	250.808
Iðgjöld launagreiðenda		192.248	171.176
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(148.605)	(126.049)
		<u>331.317</u>	<u>295.935</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	<u>276.694</u>	<u>243.815</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	439.925	(552.949)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	207.928	(161.848)
Vaxtatekjur af handbæru fé		22.549	14.336
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		435	226
Fjárfestingargjöld	8	(1.366)	(508)
		<u>669.471</u>	<u>(700.742)</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	<u>38.687</u>	<u>38.730</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		685.408	(687.352)
Hrein eign í ársbyrjun		7.732.467	8.419.819
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>8.417.874</u></u>	<u><u>7.732.467</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

Séreignardeild

	Skýr.	2023	2022
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	4.969.502	4.253.900
Skuldabréf	11	2.936.884	2.968.038
		<u>7.906.387</u>	<u>7.221.938</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		57.104	40.149
Aðrar kröfur		0	636
		<u>57.104</u>	<u>40.785</u>
Handbært fé		<u>464.353</u>	<u>479.173</u>
Eignir samtals		<u>8.427.844</u>	<u>7.741.895</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir		9.969	9.428
Skuldir samtals		<u>9.969</u>	<u>9.428</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>8.417.874</u>	<u>7.732.467</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2023

Séreignardeild

	Skýr.	2023	2022
Inngreiðslur			
Iðgjöld		314.362	290.372
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		24.958	17.658
		<u>339.320</u>	<u>308.031</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		276.694	243.815
Rekstrarkostnaður		38.687	38.730
Aðrar útgreiðslur		189	1.105
		<u>315.570</u>	<u>283.650</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>23.750</u>	<u>24.380</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		41.275	55.106
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(1.339.364)	(590.506)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		1.022.412	257.323
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		221.645	205.510
Keypt skuldabréf		(52.443)	(347.620)
Seld skuldabréf		69.880	417.759
		<u>(36.596)</u>	<u>(2.428)</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		<u>(12.847)</u>	<u>21.952</u>
Gengismunur af handbæru fé		<u>(1.973)</u>	<u>(3.096)</u>
Handbært fé í ársbyrjun		<u>479.173</u>	<u>460.317</u>
Handbært fé í lok árs		<u><u>464.353</u></u>	<u><u>479.173</u></u>

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2023

Tilgreind séreignardeild

	Skýr.	2023	2022
Iðgjöld	2		
Iðgjöld launagreiðenda		537.228	225.682
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(324.565)	(89.146)
		<u>212.663</u>	<u>136.536</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	<u>28.325</u>	<u>21.151</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	36.865	(32.569)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	9.581	(5.555)
Vaxtatekjur af handbæru fé		797	735
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		744	203
Fjárfestingargjöld	8	(146)	89
		<u>47.841</u>	<u>(37.098)</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	<u>2.901</u>	<u>2.436</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		229.279	75.851
Hrein eign í ársbyrjun		547.837	471.986
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>777.116</u></u>	<u><u>547.837</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

Tilgreind séreignardeild

	Skýr.	2023	2022
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	463.698	317.803
Skuldabréf	11	188.107	182.222
		<u>651.805</u>	<u>500.025</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		112.735	37.124
Aðrar kröfur		0	168
		<u>112.735</u>	<u>37.292</u>
Handbært fé		<u>13.379</u>	<u>11.177</u>
Eignir samtals		<u>777.919</u>	<u>548.493</u>
Skuldir samtals		<u>802</u>	<u>656</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>777.116</u>	<u>547.837</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2023

Tilgreind séreignardeild

	Skýr.	2023	2022
Inngreiðslur			
Iðgjöld		137.220	124.110
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		1.489	937
Aðrar inngreiðslur		0	89
		<u>138.709</u>	<u>125.136</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		28.325	21.151
Rekstrarkostnaður		2.901	2.436
Aðrar útgreiðslur		0	(656)
		<u>31.226</u>	<u>22.931</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>107.483</u>	<u>102.204</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		2.055	2.454
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(116.715)	(91.364)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		5.630	2.567
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		10.422	9.853
Keypt skuldabréf		(6.726)	(43.786)
Seld skuldabréf		0	19.965
		<u>(105.334)</u>	<u>(100.311)</u>
Hækkun á handbæru fé		<u>2.149</u>	<u>1.893</u>
Gengismunur af handbæru fé		<u>53</u>	<u>0</u>
Handbært fé í ársbyrjun		<u>11.177</u>	<u>9.284</u>
Handbært fé í lok árs		<u><u>13.379</u></u>	<u><u>11.177</u></u>

1. Starfsemi

Hlutverk Stapa lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum í samþykktum sjóðsins. Sjóðurinn er lífeyrissjóður fyrir launafólk sem á aðild að almennum stéttarfélögum á Norður- og Austurlandi og nær starfsvæði sjóðsins frá Hrítafirði í vestri að Hornafirði í austri.

Sjóðurinn starfar samkvæmt samþykktum sem staðfestar eru af fjármálaráðuneytinu í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Í undantekningar tilfellum er vikið frá framsetningarformi samkvæmt viðauka 1 í reglunum, þegar fjárhæðir undirliða teljast óverulegar og eru þær þá felldar inn í aðra undirliði. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum sjóðsins.

Gjaldmiðlar og vísitölur

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2023	2022	31.12.2023	31.12.2022
Evra (EUR).....	149,14	142,33	150,50	151,50
Bandaríkjadalur (USD).....	137,98	135,46	136,20	142,04
Sterlingspund (GBP).....	171,46	166,90	173,18	170,81
Sænsk króna (SEK).....	13,00	13,39	13,56	13,62
Norsk króna (NOK).....	13,07	14,09	13,39	14,41
Dönsk króna (DKK).....	20,02	19,13	20,19	20,37

Fjárhæðir

Fjárhæðir í reikningunum eru sýndar í þúsundum króna.

Áhættustjórnun

Lífeyrissjóðurinn hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttað. Sjóðurinn hefur ekki gert afleiðusamninga í þeim tilgangi að verja áhættu í starfsemi hans, hvorki fjárhagslega áhættu eða lýðfræðilega.

Áhættureikningsskilum eru ekki beitt og afleiðuviðskipti ekki stunduð. Engir framvirkir gjaldeyrissskiptasamningar, valréttir né aðrir afleiðusamningar eru gerðir.

Gangvirðismat

Þessi skýring veitir upplýsingar um hvernig sjóðurinn ákvarðar gangvirði hinna ýmsu fjáreigna sinna.

Matsaðferðunum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: gangvirðismatið byggir á uppgöfningu verði á virkum markaði.

Stig 2: gangvirðismatið byggir ekki á uppgöfningu verði á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina, annað hvort beint (t.d. nýlegt viðskiptaverð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum fjármálagerna með sambærilegan líftíma á virkum markaði), eða öðrum mikilvægum markaðsupplýsingum s.s. gengi frá rekstraraðila sjóðs, innra virði félags eða verðmati viðurkennds matsaðila.

Stig 3: gangvirðismatið byggir á kostnaðarverði eða lægra verði hafi sjóðurinn upplýsingar sem benda til þess eða á afskrifuðu kostnaðarvirði þar sem tekið er tillit til kaupávöxtunarkröfu, áfallinna vaxta, verðbóta og gengisbreytinga gjaldmiðla eftir því sem við á.

2. Grundvöllur reikningsskilanna (framhald)

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilgreinum sem berast sjóðnum. Iðgjöld eru flokkuð eftir því hvort þau eru greidd af sjóðfélögum sjálfum eða eru mótframlag launagreiðanda. Jafnframt eru ógreidd iðgjöld áætluð í lok árs og er áætlunin byggð á skilum iðgjalda á undanförunum árum. Ógreidd iðgjöld í lok árs eru eignfærð í efnahagsreikningi sem kröfur á launagreiðendur.

Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er greitt til jöfnunar á örorkubyrði á milli lífeyrissjóða og færast sem sérstök aukaframlög meðal iðgjalda.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur sjóðsins til sjóðfélaga og skiptast þær í eftirlaun, makalífeyri, örorkulífeyri og barnalífeyri en á móti eru þar greiðslur frá Umsjónarnefnd eftirlauna. Annar kostnaður sem færður er með lífeyriskostnaði er framlag í Virk starfsendurhæfingarsjóð og beinn kostnaður sem fellur til vegna örorkulífeyrisúrskurða.

Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins skiptast í eignarhluta í félögum og sjóðum, skuldabréf, bundnar bankainnstæður og aðrar fjárfestingar. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestinga eru eftirfarandi:

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf og eru þau metin á gangvirði. Gangvirðismatið er þrepaskipt sbr. upplýsingar hér að framan.

Skuldabréf eru framseljanleg skuldabréf og önnur skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru færð á gangvirði í árslok nema ef um er að ræða skuldabréf sem haldið er til gjalddaga og útlán til sjóðfélaga, slík skuldabréf eru færð á upphaflegri kaupkröfu í efnahagsreikningi. Sjóðurinn hefur ekki flokkað nein skuldabréf með þeim hætti að þeim skuli haldið til gjalddaga. Gangvirðismat er þrepaskipt sbr. upplýsingar hér að framan.

Bundnar bankainnstæður eru innlán í bönkum og sparissjóðum sem bundin eru til lengri tíma en 3 mánaða.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á afskrifuðu kostnaðarverði.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

3. Sérstök aukaframlög

	2023	2022
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði.....	775.894	593.167

4. Heildarfjárhæð lífeyris

Eftirlaunagreiðslur úr tryggingadeild.....	7.919.728	6.656.989
Örorkulífeyrir.....	2.393.834	2.076.157
Makalífeyrir.....	336.451	301.561
Barnalífeyrir.....	56.721	53.647
	10.706.734	9.088.354
Eftirlaunagreiðslur úr séreignardeild.....	273.409	241.241
Örorkulífeyrir.....	3.285	2.575
Eftirlaunagreiðslur úr tilgreindri séreignardeild.....	28.325	21.151
	11.011.753	9.353.321

5. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2023	2022
Úrskurðarkostnaður tryggingalækna, vottorð ofl.....	4.753	5.075

6. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Arðgreiðslur	1.730.761	1.966.850
Hagnaður af sölu eignarhluta	3.702.121	6.757.346
Breytingar á gangvirði	6.518.801	(21.322.394)
	<u>11.951.683</u>	<u>(12.598.198)</u>
Áhrif gjaldmiðla færð meðal tekna af eignarhlutum í félögum og sjóðum	(5.646.077)	9.306.143
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast þannig á deildir:		
Tryggingadeild	11.474.893	(12.012.681)
Séreignardeild	439.925	(552.949)
Tilgreind séreignardeild	36.865	(32.569)
Afkoma 20 stærstu fjárfestinga greinist þannig: *)		
Arion banki hf.	422.066	(1.128.597)
BlackRock Developed World Index Fund	3.168.421	(2.033.340)
BlackRock Global Funds - Fixed Income Global Opportunities Fund X2 USD	157.086	108.174
Eimskipafélag Íslands hf.	(147.642)	260.864
Festi hf.	383.011	(555.778)
Hagar hf.	331.337	391.533
iShares Core MSCI World EFT	605.233	48.806
Íslandsbanki hf.	(155.004)	(79.142)
Kvika banki hf.	(106.855)	(1.176.583)
Marel hf.	(13.918)	(3.542.511)
Nordea 1 - Alpha 15MA - BI EUR	(270.331)	(193.383)
Nordea 1 - Alpha 10MA "HBI" (USDHDG) Acc	(137.745)	178.711
Pimco Income "I"	205.140	46.206
Schroder International Selection Fund, Emerging Markets	210.554	(845.639)
Síldarvinnslan hf.	(868.874)	1.173.642
State Street World ESG Index Equity Fund	307.610	(6.073)
State Street World Index Equity Fund	2.366.721	(1.595.840)
Storebrand Global ESG Plus B4	1.763.390	(579.302)
Vanguard - Global Stock Index	492.847	(314.350)
Vontobel Fund - Global Equity	809.479	(870.195)
Afkoma 20 stærstu fjárfestinga alls	<u>9.522.528</u>	<u>(10.712.793)</u>

*) Afkoman er samantlagður söluhagnaður, arður og óinnleyst breyting á gangvirði

7. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Tekjur flokkaðar eftir verðmatsaðferðum:	2023	2022
Skuldabréf á gangvirði - stig 1	5.673.016	(5.845.420)
Skuldabréf á gangvirði - stig 2	1.893.221	379.781
Skuldabréf á gangvirði - stig 3	2.780.140	2.664.446
	<u>10.346.376</u>	<u>(2.801.192)</u>

Áhrif gjaldmiðla færð meðal hreinna tekna af skuldabréfum ..... (43) 12

Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig á deildir:

Tryggingadeild	10.128.867	(2.633.789)
Séreignardeild	207.928	(161.848)
Tilgreind séreignardeild	9.581	(5.555)

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirðisstig		
	1 og 2	3	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.066.158	0	4.066.158
Skuldabréf sveitarfélaga	585.677	0	585.677
Skuldabréf lánastofnana	1.204.358	0	1.204.358
Skuldabréf fyrirtækja	1.710.044	1.791.554	3.501.598
Veðlán sjóðfélaga	0	988.586	988.586
	<u>7.566.236</u>	<u>2.780.140</u>	<u>10.346.376</u>

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirðisstig		
	1 og 2	3	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	(5.769.194)	0	(5.769.194)
Skuldabréf sveitarfélaga	(563.125)	0	(563.125)
Skuldabréf lánastofnana	403.782	0	403.782
Skuldabréf fyrirtækja	462.900	1.769.597	2.232.496
Veðlán sjóðfélaga	0	894.849	894.849
	<u>(5.465.638)</u>	<u>2.664.446</u>	<u>(2.801.192)</u>

	2023	2022
Niðurfærsla í ársbyrjun	47.514	88.373
Breyting á almennri niðurfærslu skuldabréfa fyrirtækja.....	3.731	(23.525)
Breyting á almennri niðurfærslu veðlána sjóðfélaga.....	7.148	(17.335)
	<u>58.394</u>	<u>47.514</u>

8. Fjárfestingargjöld

	2023		2022			
Vörslu- og umsýslubóknun	68.017		53.856			
Önnur fjárfestingargjöld	5.544		4.084			
	73.562		57.939			
	Séreignarsjóðir					
		Varfærna		Varfærna		
		safnið	safnið	tilgreinda		
Bein fjárfestingargjöld	Tryggingadeild				Samtals 2023	Samtals 2022
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	(9.486)	0	0	0	(9.486)	(4.730)
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	2.395	0	0	0	2.395	(3.498)
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	33.545	0	0	0	33.545	29.927
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu....	(4.393)	0	0	0	(4.393)	(12.991)
Kaup- og sölubóknarnir vegna verðbréfavíðskipta.....	26.951	676	2.244	95	29.966	25.289
Vörslubóknarnir.....	44.457	491	868	141	45.957	45.147
Önnur fjárfestingargjöld.....	5.532	1	7	5	5.544	4.084
Bein fjárfestingargjöld samtals.....	99.001	1.168	3.118	241	103.528	83.229
Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	10.539	573	954	138	12.204	13.004
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	19.280	812	44	749	20.885	18.612
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	153.102				153.102	176.434
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	396.948	2.233	5.826	789	405.796	383.313
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu....	1.336.811				1.336.811	1.122.044
Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld samtals.....	1.916.680	3.619	6.824	1.676	1.928.798	1.713.407
Fjárfestingargjöld samtals						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	10.539	573	954	138	12.204	13.004
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	9.794	812	44	749	11.398	13.882
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	155.497	0	0	0	155.497	172.936
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	430.493	2.233	5.826	789	439.341	413.241
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu....	1.332.418	0	0	0	1.332.418	1.109.053
Kaup- og sölubóknarnir vegna verðbréfavíðskipta.....	26.951	676	2.244	95	29.966	25.289
Vörslubóknarnir.....	44.457	491	868	141	45.957	45.147
Önnur fjárfestingargjöld.....	5.532	1	7	5	5.544	4.084
Fjárfestingargjöld samtals.....	2.015.681	4.786	9.942	1.917	2.032.326	1.796.636
Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	670.404	27.376	43.921	18.566	760.267	614.706
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	1.236.650	76.290	3.315	104.384	1.420.638	1.780.121
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	9.894.435				9.894.435	11.826.239
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	88.565.442	525.115	1.167.976	179.767	90.438.300	77.449.786
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu....	45.342.635				45.342.635	43.762.523
Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign (%)						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	1,57%	2,09%	2,17%	0,74%	1,61%	2,12%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0,79%	1,06%	1,32%	0,72%	0,80%	0,78%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	1,57%	0,00%	0,00%	0,00%	1,57%	1,46%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0,49%	0,43%	0,50%	0,44%	0,49%	0,53%
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu....	2,94%	0,00%	0,00%	0,00%	2,94%	2,53%
Samtals af heildareignum.....	0,54%	0,20%	0,17%	0,25%	0,62%	0,55%

9. Rekstrarkostnaður

9.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:

	2023	2022
Laun og launatengd gjöld.....	358.637	336.925
Tryggingastærðfræðingur	8.955	3.582
Endurskoðun	6.338	5.625
Innri endurskoðun.....	172	5.455
Lögfræðikostnaður.....	8.782	13.623
Fjármálaeftirlit.....	20.245	17.705
Tölvukostnaður.....	80.543	93.412
Annar kostnaður.....	66.910	71.203
	550.583	547.530

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sundurliðast þannig á deildir:

Tryggingadeild.....	508.994	506.363
Séreignardeild.....	38.687	38.730
Tilgreind séreignardeild.....	2.901	2.436

9.2 Laun og launatengd gjöld:

Laun starfsfólks.....	271.013	255.719
Laun stjórnar og endurskoðunarnefndar.....	21.551	19.358
Launatengd gjöld	66.073	61.848
	358.637	336.925

Stöðugildi að meðaltali.....	19,8	20,3
------------------------------	------	------

9.3 Laun stjórnarmanna, lykilstjórnenda og endurskoðunarnefndar:

Laun stjórnenda:

Frankvæmdastjóri.....	27.469	25.172
Skrifstofustjóri og staðgengill frankvæmdastjóra.....	16.842	14.689
Áhættustjóri.....	17.461	14.096
Forstöðumaður eignastýringar.....	3.705	0
Fyrirverandi forstöðumaður eignastýringar.....	19.185	22.919
Forstöðumaður réttindasviðs.....	21.270	19.614
	105.932	96.490

Laun stjórnar:

Björn Snæbjörnsson.....	1.176	0
Elsa Björg Pétursdóttir, varaformaður.....	1.764	0
Erla Jónsdóttir, fyrirverandi stjórnarmaður.....	1.494	3.014
Dagmar Ýr Stefánsdóttir.....	1.911	811
Guðný Hrund Karlsdóttir, stjórnarformaður.....	3.086	865
Heimir Þorleifur Kristinsson, varamaður.....	0	68
Jónína Hermannsdóttir, fyrirverandi stjórnarmaður.....	0	302
Kristinn Kristófersson.....	1.117	0
Kristín Halldórsdóttir, fyrirverandi stjórnarmaður.....	0	860
Oddný María Gunnarsdóttir.....	1.911	1.672
Sigríður Dóra Sverrisdóttir.....	1.176	693
Sverrir Mar Albertsson, fyrirverandi stjórnarmaður.....	747	1.672
Tryggvi Jóhannsson, fyrirverandi stjórnarmaður.....	1.121	3.026
Unnar Már Pétursson, fyrirverandi stjórnarmaður.....	747	1.726
Valdimar Halldórsson.....	1.911	1.726
	18.159	16.436

Laun endurskoðunarnefndar:

Halla Bergþóra Halldórsdóttir, fyrirverandi formaður.....	0	975
Oddný María Gunnarsdóttir.....	442	0
Ragna Hrund Hjartardóttir, formaður.....	1.392	203
Sverrir Mar Albertsson.....	254	589
Unnar Már Pétursson.....	254	589
Valdimar Halldórsson.....	442	0
	2.783	2.356

Laun nefndar um laun stjórnar:

Borghildur Freyja Rúnarsdóttir.....	0	189
Erla Jónsdóttir.....	135	0
Hjördís Þóra Sigurþórsdóttir.....	135	126
Jens Garðar Helgason.....	135	126
Þórarinn Guðni Sverrisson, formaður.....	203	0
Tryggvi Jóhannsson.....	0	126
	608	567

9. Rekstrarkostnaður (framhald)

9.4 Þóknar til ytri endurskoðenda sjóðsins:	2023	2022
Þóknun fyrir endurskoðun.....	6.338	5.174
Önnur þjónusta.....	0	451
	<u>6.338</u>	<u>5.625</u>
9.5 Þóknar til innri endurskoðenda sjóðsins:		
Þóknun fyrir innri endurskoðun.....	172	5.455
	<u>172</u>	<u>5.455</u>
9.6 Þóknar til tryggingastærðfræðings sjóðsins:		
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu.....	6.049	3.214
Önnur þjónusta.....	2.907	368
	<u>8.955</u>	<u>3.582</u>

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	65.653.946	63.651.145
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum	7.755.149	6.611.723
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum	148.395.065	129.065.765
	<u>221.804.160</u>	<u>199.328.632</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum sundurliðast þannig á deildir:		
Tryggingadeild.....	216.370.959	194.756.930
Séreignardeild.....	4.969.502	4.253.900
Tilgreind séreignardeild.....	463.698	317.803

Eignarhlutar í innlendum félögum greinast þannig:

Skráð félög:	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Alvotech	0,4%	1.786.727	1.629.651	0	0
Alvotech US.....	0,1%	273.746	228.815	0	0
Arion banki hf.....	2,9%	4.491.813	6.335.911	4.492.986	6.829.758
ARIONs SDB.....	0,3%	320.033	570.799	320.033	570.160
Brim hf	0,0%	64.758	67.551	13.795	35.670
Eik fasteignafélag hf.....	3,8%	1.039.670	1.531.634	1.063.069	1.583.075
Eimskipafélag Íslands hf.....	3,9%	1.807.409	3.168.299	1.846.064	3.673.798
Festi hf.....	4,6%	1.920.886	2.870.231	1.766.215	2.587.537
Hagar hf.....	3,5%	1.841.647	3.142.804	2.168.739	3.442.633
Hampiðjan hf.....	1,3%	1.064.012	1.132.265	0	0
Icelandair Group hf.....	0,3%	168.765	153.226	144.986	212.761
Iceland Seafood International hf.....	5,6%	1.794.478	907.708	1.832.578	961.067
Ísfélagið hf.....	1,5%	1.930.683	1.956.147	0	0
Íslandsbanki hf.	2,0%	4.963.657	4.515.868	5.479.941	5.765.075
Kaldalón hf.	9,9%	1.101.021	1.931.190	1.179.358	1.062.000
Kvika banki hf.....	3,5%	3.307.212	2.939.815	3.141.414	2.870.462
Marel hf.....	1,4%	4.013.690	5.207.047	3.431.757	4.700.811
MAREL NA (Marel hf.).....	0,3%	1.629.005	1.042.389	1.629.005	1.089.934
NOVA hf.....	4,4%	810.071	671.786	388.037	326.528
Origo hf.....	0,0%	0	0	513.247	997.333
Reginn hf.....	4,0%	1.339.814	1.752.449	1.462.323	2.259.538
Reitir fasteignafélag hf.....	2,7%	1.599.680	1.730.111	2.015.315	2.227.463
Síldarvinnslan hf.....	2,8%	3.892.633	5.443.937	3.746.699	6.417.781
Síminn hf.....	3,7%	648.031	1.021.384	911.265	1.840.498
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.....	3,7%	755.131	1.744.863	755.131	1.448.237
Sýn hf.....	0,2%	25.603	19.774	25.603	24.978
Vátryggingafélag Íslands hf.....	4,2%	932.404	1.367.213	847.062	1.274.480
Ölgerðin Egill Skallagrímsson hf.....	2,1%	693.318	913.103	101.738	106.088
		<u>44.215.898</u>	<u>53.995.974</u>	<u>39.276.359</u>	<u>52.307.666</u>

Skýringar

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Óskráð félög:

	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Alda Credit Fund slhf.....	9,9%	150.000	228.150	150.000	214.350
Alda Credit Fund II slhf.....	13,6%	200.000	277.200	200.000	257.800
Alda Credit Fund III slhf.....	6,4%	250.000	309.750	250.000	277.000
Ásgarður hf.....	5,7%	6.250	14.875	6.250	10.313
Bakkastakkur slhf.....	14,8%	197.032	209.372	185.900	206.033
Blávarmi slhf.....	3,3%	607.350	760.660	607.350	729.051
Brunnur Vaxtarsjóður II.....	5,4%	188.946	182.125	154.789	154.789
Coripharma Holding hf.....	1,1%	162.340	162.340	0	0
Crowberry II slhf.....	5,5%	149.935	154.900	68.710	72.222
Fí eignarhaldsfélag slhf.....	7,6%	354.505	354.505	354.505	354.505
Frumtak 2 slhf.....	10,2%	541.381	1.381.420	526.355	1.529.125
Frumtak 3 slhf.....	6,4%	218.958	218.958	122.067	122.067
Genís hf.....	3,8%	250.000	250.000	250.000	250.000
Horn III slhf.....	4,2%	186.315	254.420	351.250	469.126
Innviðir fjárfestingar slhf.....	14,6%	692.797	1.017.650	692.797	655.040
Íslensk verðbréf hf.....	5,0%	127.727	69.949	127.727	69.949
Jarðvarmi slhf.....	3,3%	749.159	1.117.920	657.237	1.003.841
Kjölfesta slhf.....	17,6%	296.509	324.088	296.509	319.345
Loðnuvinnslan hf.....	1,7%	11.911	253.457	11.911	196.564
MF1 slhf.....	0,0%	0	0	174.673	215.721
Norðurböð hf.....	15,0%	108.169	351.761	108.169	341.972
Reiknistofa lífeyrissjóða hf.....	12,9%	38.703	51.563	60.222	33.780
S38 slhf.....	16,9%	490.328	485.034	490.328	485.566
SÍA IV slhf.....	7,6%	748.897	741.485	696.000	717.948
SÍA II slhf.....	10,0%	40.000	133.451	40.000	70.652
SÍA III slhf.....	9,7%	473.722	985.957	800.902	1.321.427
Sparisjóður Austurlands hf.....	6,5%	44.038	69.128	44.038	62.784
TFII slhf.....	18,4%	616.106	567.630	445.106	754.918
T Plús hf.....	9,1%	2.000	13.247	2.000	13.180
Veðskuld II slhf.....	8,0%	316	30.598	316	30.598
VEX I slhf.....	7,4%	659.073	685.041	402.504	402.504
Önnur félög.....		1.194	1.338	3.181	1.312
		8.563.660	11.657.972	8.280.796	11.343.479
Eignarhlutar í innlendum félögum alls.....		52.779.558	65.653.946	47.557.155	63.651.145
Hlutabréfaeign alls		52.779.558	65.653.946	47.557.155	63.651.145

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeildarskírteini greinast þannig:

Innlendir skuldabréfasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
AKTA VaxtaTækifæri	0,6%	35.500	37.120	35.500	35.115
IS Fyrirtækjalánasjóður.....	9,4%	909.040	997.217	435.504	448.569
Kvika Iceland Fixed Income Fund.....	6,9%	36.188	64.039	239.331	466.899
Landsbréf-Fyrirtækjaskuldabréf.....	0,1%	23.500	24.486	13.500	13.481
Landsbréf Veðskuldabréfasjóður.....	14,3%	57.963	113.552	57.963	101.812
MF 2 Skuldabréfasjóður.....	16,3%	553.018	679.413	723.755	838.586
Stefnir-skuldabréfaval	0,1%	36.000	38.754	36.000	37.026
Veðskuldabréfasjóður ÍV.....	12,2%	100.000	196.559	100.000	177.540
Veðskuldabréfasjóður ÍV - VIV II.....	20,0%	1.199.214	1.507.343	999.345	1.178.883
Virðing veðskuldabréfasjóður.....	10,0%	97	60	97	60
Hlutdeildarskírteini í innlendum skuldabréfasjóðum alls.....		2.950.520	3.658.543	2.640.994	3.297.971

Innlendir hlutabréfasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Akta Stokkur.....	7,3%	185.167	316.292	186.320	331.194
Arev NII slhf.....	16,5%	101.680	0	101.680	0
Auður I fagfjárfestastjóður slf.....	6,1%	50.332	25.153	50.332	25.235
Brú II Venture Capital Fund.....	1,9%	327.108	0	327.108	0
Frumtak slhf.....	0,0%	0	0	8.516	50.610
IS Úrvalsvísitölusjóður.....	0,1%	11.027	13.905	12.118	15.231
ÍV Alþjóðlegur hlutabréfasjóður.....	10,8%	43.905	87.959	52.740	92.636
ÍV Erlent hlutabréfasafn.....	10,8%	314.990	372.868	471.554	454.943
ÍV Hlutabréfavísitölusjóður.....	1,6%	11.898	20.467	17.319	29.624
ÍV Stokkur.....	2,3%	12.726	22.483	53.776	101.072
Katla Fund.....	3,8%	836.135	1.677.881	816.209	1.327.539
Kvika - Innlend hlutabréf.....	6,1%	390.585	544.374	260.855	415.900
Stefnir ÍS 15.....	2,3%	445.422	585.973	312.581	462.849
Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasjóðum alls.....		2.730.974	3.667.355	2.671.108	3.306.835

Innlendir skammtímasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
IS Lausafjártafn.....	1,1%	351.521	357.631	552	574
ÍV Skammtímasjóður.....	0,1%	1.235	7.497	342	6.343
Stefnir - Sparifjárstöður hs.....	0,4%	63.026	64.123	0	0
Hlutdeildarskírteini í innlendum skammtímasjóðum alls.....		415.783	429.250	894	6.916

Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum alls.....

	6.097.276	7.755.149	5.312.996	6.611.723
--	------------------	------------------	------------------	------------------

Erlend hlutdeildarskírteini greinast þannig:

	31.12.2023	31.12.2022
Fasteignasjóðir.....	5.683.006	5.746.361
Framtakssjóðir.....	35.658.007	34.673.455
Hlutabréfasjóðir.....	77.346.797	56.837.463
Hrávörusjóðir.....	1.444.005	1.330.545
Innviðasjóðir.....	4.936.281	3.952.480
Marksjóðir.....	6.361.518	12.105.511
Skammtímasjóðir.....	34.877	34.318
Skuldabréfasjóðir.....	16.930.574	14.385.632
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum alls.....	148.395.065	129.065.765

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022		
	Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð	
Hlutdeildarskírteini í óskráðum erlendum sjóðum með eignarhlut stærri en 2%:					
Advent International GPE IX.....	2,8%	1.383.286	1.949.059	1.302.960	2.142.654
Adveq Technology VI.....	3,2%	333.732	1.046.215	349.362	1.337.905
AlpInvest Co-Investment Fund VII.....	2,2%	905.941	1.722.403	941.279	1.746.322
AlpInvest Secondary Fund VII.....	2,2%	832.509	1.125.496	474.894	648.955
Alþjóða fasteignasjóðurinn.....	8,8%	22.850	12.661	22.850	12.745
BlackRock Private Opportunities Fund IV.....	4,6%	1.326.902	1.815.733	1.358.280	1.789.860
Genesta Nordic Real Estate Fund II.....	2,1%	252.259	294.022	300.412	486.267
Partners Group Emerging Markets 2007, L.P.....	3,2%	82.302	11.932	124.461	128.899
Vesey Street Fund III.....	6,2%	13.396	12.188	13.396	18.031
Hlutdeildarskírteini í óskráðum erlendum sjóðum með eignarhlut stærri en 2% alls.		5.153.177	7.989.709	4.887.895	8.311.638

Hlutdeild	31.12.2023		31.12.2022		
	Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð	
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum, 20 stærstu:					
Advent International GPE IX.....	2,8%	1.383.286	1.949.059	1.302.960	2.142.654
BlackRock Developed World Index Fund.....	0,8%	8.901.345	20.239.619	8.885.374	17.055.226
BlackRock Global Funds - Fixed Income Global Opportunities Fund X2 USD.....	0,6%	5.175.017	5.565.070	5.175.017	5.407.984
BlackRock Private Opportunities Fund IV.....	4,6%	1.326.902	1.815.733	1.358.280	1.789.860
Carlyle Partners VII.....	0,1%	1.819.417	2.375.142	1.882.552	2.385.731
Crown Asia-Pacific Private Equity IV.....	1,2%	1.201.468	1.933.937	1.099.021	1.911.323
iShares Core MSCI World UCITS ETF.....	0,6%	3.330.215	3.999.430	2.769.706	2.835.910
iShares 20 Plus Year Treasury Bond ETF.....	0,0%	2.390.633	2.213.255	937.319	583.351
Nordea 1 - Alpha 10MA "HBI" (USDHDG) Acc.....	0,5%	2.222.847	2.598.353	2.222.847	2.736.097
Nordea 1 - Alpha 15MA - BI EUR.....	0,7%	3.578.729	3.763.165	3.967.969	4.554.646
Pimco Dynamic Multi Asset Fund "I" (EUR).....	0,1%	4.790.114	5.163.341	1.768.422	1.606.845
Schroder International Selection Fund Emerging Markets.....	0,8%	4.595.147	5.619.086	3.809.898	4.565.591
State Street World ESG Index Equity Fund.....	0,8%	2.808.820	3.109.956	455.700	449.627
State Street World Index Equity Fund.....	2,4%	6.758.810	15.147.975	6.528.835	12.841.298
Storebrand Global Indeks B4.....	3,7%	10.890.943	12.932.141	6.006.458	6.642.946
Storebrand Global ESG Plus.....	1,2%	2.038.330	2.477.040	1.190.070	1.318.805
Vanguard - Global Stock Index.....	0,1%	1.823.697	3.125.699	1.785.654	2.621.758
Vontobel Fund - Global Equity I.....	1,3%	4.125.469	6.362.193	3.852.449	5.282.983
Warburg Pincus Global Growth.....	0,1%	1.659.031	2.469.126	1.674.822	2.487.985
Warburg Pincus Equity XII.....	0,1%	842.620	1.788.441	1.029.618	522.158
20 stærstu hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum alls.....		71.662.839	104.647.760	57.702.970	79.742.780

Eignarhlutir í félögum og sjóðum flokkaðir eftir matsaðferðum:	31.12.2023	31.12.2022
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirði - stig 1	159.289.912	139.424.034
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirði - stig 2	60.940.955	59.427.495
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirði - stig 3	1.573.292	477.103
	221.804.160	199.328.632

Skýringar

11. Skuldabréf

Skuldabréf með ríkisábyrgð:	2023	2022
Húsbréf.....	14.953	12.949
Íbúðabréf.....	28.917.658	28.770.630
Ríkisbréf.....	16.987.373	19.257.847
Önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	142.875	156.086
	46.062.859	48.197.513
Skuldabréf sveitarfélaga	15.697.101	15.216.881
Skuldabréf lánastofnana	20.270.771	19.546.920
Skuldabréf fyrirtækja	55.265.967	48.101.975
Veðlán sjóðfélaga.....	12.080.198	8.511.242
Niðurfærsla skuldabréfa.....	(58.394)	(47.514)
Skuldabréf alls	149.318.501	139.527.017
Skuldabréf flokkuð eftir matsaðferðum:		
Skuldabréf á gangvirði - stig 1.....	76.725.845	77.169.001
Skuldabréf á gangvirði - stig 2.....	43.447.876	38.732.097
Skuldabréf á gangvirði - stig 3.....	29.144.780	23.625.919
	149.318.501	139.527.017
Skuldabréfaeign sundurliðast þannig á deildir:		
Tryggingadeild.....	146.193.509	136.376.756
Séreignardeild.....	2.936.884	2.968.038
Tilgreind séreignardeild.....	188.107	182.222

12. Skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum

Í lok árs 2023	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	69.734.310	152.069.850	221.804.160
Skuldabréf.....	149.312.355	6.146	149.318.501
Bundnar bankainnstæður.....	229.594	0	229.594
	219.276.258	152.075.996	371.352.254
Hlutfallsleg skipting	59%	41%	100%
Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:			
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
EUR.....	20.272.164	6.146	13,3%
USD	131.226.807	0	86,3%
GBP.....	80	0	0,0%
SEK.....	570.799	0	0,4%
	152.069.850	6.146	100%

Skýringar

12. Skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum (framhald)

Í lok árs 2022	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	68.040.131	131.288.501	199.328.632
Skuldabréf.....	139.520.468	6.548	139.527.017
Bundnar bankainnstæður.....	265.292	0	265.292
	207.825.892	131.295.049	339.120.941
Hlutfallsleg skipting	61%	39%	100%
Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:			
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
EUR.....	18.404.516	6.125	14,0%
USD	112.313.749	0	85,5%
GBP.....	76	423	0,0%
SEK.....	570.160	0	0,4%
	131.288.501	6.548	100%

13. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Fasteignir og lóðir	Innréttingar, áhöld og tæki	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða í ársbyrjun	313.973	13.484	327.457
Eignfært á árinu	24.365	0	24.365
Staða í árslok	338.339	13.484	351.823
Afskriftir			
Staða í ársbyrjun	53.946	8.349	62.295
Afskrift ársins	6.279	2.446	8.726
Staða í árslok	60.225	10.795	71.021
Bókfært verð			
Bókfært verð í ársbyrjun	260.027	5.135	265.163
Bókfært verð í árslok	278.113	2.689	280.802
Afskriftarhlutföll	2%	20%	
		Fasteignamat	Vátryggingamat
Strandgata 3, Akureyri		244.050	548.889

14. Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum tryggingardeildar:

Samkvæmt niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar á stöðu samtryggingardeildar í árslok 2023 miðað við 3,5% ársvexti eru eignir umfram áfallnar skuldbindingar 16.463 milljón eða 4,6% af eignum. Eignir umfram heildarskuldbindingar eru 15.930 milljónir og tryggingafræðileg staða því jákvæð um 2,5%. Vísað er í áritun tryggingastærðfræðings varðandi frekari forsendur við matið.

Eignir	31.12.2023	31.12.2022
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok.....	644.566.723	587.835.744
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun.....	587.835.744	552.513.948
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu.....	56.730.979	35.321.796
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok.....	628.636.328	619.260.082
Skuldbindingar í ársbyrjun.....	619.260.082	580.038.111
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu.....	9.376.246	39.221.971
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu.....	47.354.733	(3.900.175)
Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum tryggingardeildar árið 2023		
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun.....	339.675.864	328.755.039
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	25.525.352	3.636.870
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins.....	17.700.732	17.026.742
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu.....	(10.706.734)	(9.088.354)
Hækkun vegna nýrra tafla um lífslíkur.....	0	0
Lækkun vegna breytinga réttindaákvæða 2020.....	(20.821.199)	0
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga.....	(774.000)	(654.433)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	350.600.015	339.675.864

15. Skuldbindingar utan efnahags

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í erlendum og innlendum framtakssjóðum. Greiðslur vegna skuldbindinganna geta að hámarki numið 11,4 milljarði króna. Skiptist það þannig að um 1,7 milljarðar eru loforð í innlendum framtakssjóðum og rúmir 9,7 milljarðar til erlendra framtakssjóða. Á móti koma endurgreiðslur frá sjóðunum þegar fjárfestingarnar eru seldar aftur.

16. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

16.1 Áhættustefna, skipulag og markmið áhættustýringar

Í daglegri starfsemi sinni sem lífeyrissjóður stendur sjóðurinn frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á að gera sér grein fyrir þeim áhættum sem fylgja starfseminni og að fullnægjandi áhættustýring sé ávallt til staðar. Til að mæta þessari kröfu hefur sjóðurinn mótað sérstaka áhættustefnu og áhættustýringarstefnu, þar sem áhætta er skilgreind, helstu áhættuþáttum lýst og gerð grein fyrir skipulagi og framkvæmd áhættustýringar. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á því að móta og samþykkja áhættustefnu og sjá til þess að virk áhættustýring sé til staðar hjá sjóðnum, sem tekur til allrar starfsemi hans. Áhættustýring skal innihalda skilvirka ferla og vinnulag. Hún þarf einnig að tryggja að framkvæmda- og áhættustjóri fylgist með því að þessir ferlar séu fullnægjandi og verklag sé skilvirkt. Hluti af áhættustefnu er áhættuáætlun sem sett er upp í fjárfestingarstefnu sjóðsins, þar er áhættuþol sjóðsins metið og töluleg markmið sett um áhættu og hvernig takmörk um áhættu eru nýtt í einstökum flokkum eigna. Í áhættustýringarstefnu er hins vegar fjallað um hvernig áhætta er metin og hvernig fylgst er með að áhættuviðmið séu haldin og hvernig eftirliti er háttað. Lagt er mat á mikilvægi áhættuflokka, eftirlitsaðgerðir eru skilgreindar og sett fram dagskrá áhættustýringar, þar sem eftirlitsaðgerðir eru tímasettar, hver ber ábyrgð og hvaða skýrslum skuli skilað. Í lögum er lögð sú skylda á lífeyrissjóði að framkvæma eigið áhættumat en samkvæmt reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða er tilgreint að matið skuli framkvæmt a.m.k. árlega. Stjórn, framkvæmdarstjóri og áhættustjóri eiga að taka virkan þátt í gerð eigin áhættumats en framkvæmd þess er í höndum tveggja síðast nefndu. Stjórn er skilað reglulegum skýrslum um framkvæmd áhættustýringar, auk skýrslna um hlitingu við lög, reglur og stefnu sjóðsins. Fjárfestingum og raunar allri starfsemi fylgir áhætta. Til að ná markmiðum sínum þarf sjóðurinn að taka áhættu. Áhættustýring felst í því að stýra áhættu þannig að hún verði innan þeirra marka sem starfseminni hefur verið sett.

16.2 Helstu flokkar áhættu í starfsemi sjóðsins

Lífeyrstryggingaráhætta:

Með lífeyrstryggingaráhættu er átt við hættuna á því að skuldbindingar sjóðsins vaxi umfram eignir og að skerða þurfi réttindi sjóðfélaga. Helstu áhættuþættir í þessum flokki eru: skerðingaráhætta og lýðfræðileg áhætta, en einnig má nefna áhættur eins og iðgjaldaáhættu og lausafjáraáhættu. Skerðingaráhætta er hættan á því að skerða þurfi lífeyrissjóðfélaga. Lýðfræðileg áhætta er hættan á að lýðfræðilegar forsendur sem notaðar eru við mat á lífeyrisloforðum sjóðsins breytist á þann veg að lífeyrir reynist lakari en áætlanir gera ráð fyrir. Fylgst er með tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins með mánaðarlegum könnunum og árlega framkvæmir tryggingastærðfræðingur sjóðsins tryggingafræðilegt athugun á stöðu hans. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meira en 10% munur er á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er lífeyrissjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins til að jafna þann mun. Sama gildir ef munur samkvæmt tryggingafræðilegum athugunum á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfelt í fimm ár. Þar sem að réttindi í sjóðnum breytast í samræmi við ávöxtun á eignum hans tryggir réttindakerfið ákveðna aðlögun eigna og skuldbindinga, sem dregur úr þessari áhættu. Á móti kemur að ávöxtun á eignum sjóðsins hefur bein áhrif á kaupmátt lífeyrisréttinda. Lausafjáraáhætta er fólgin í hættunni á að sjóðurinn eigi ekki laust fé til að standa straum af lífeyrisgreiðslum og rekstri. Hluti af lausafjáraáhættu er seljanleika áhætta eigna, þ.e. hversu auðvelt er að breyta eignum í laust fé. Til að mæta lausafjáraáhættu hefur sjóðurinn sett sér það markmið að eiga á hverjum tíma laust fé til að mæta a.m.k. 2 mánaða útgjöldum vegna lífeyris og rekstrar.

Mótaðilaáhætta:

Mótaðilaáhætta er hættan á að mótaðilar eða milliliðir í viðskiptum, t.d. útgefendur skuldabréfa, sjóðfélagar, fyrirtæki og uppgjörsaðilar, standi ekki í skilum (t.d. vegna gjaldþrots) eða að hæfni þeirra til greiðslu versni verulega, bæði vegna útlána og kaupa á fjármálagerningum á markaði. Samþjöppunar- og landsáhætta fellur undir mótaðilaáhættu, enda felur hún í sér hættuna á að margir mótaðilar lendi samtímis í vanefndum. Mótaðilaáhætta er metin bæði áður en viðskipti eiga sér stað og síðan í eftirfylgni með vörslu, endurgreiðslu og uppgjöri á fjármálagerningum. Mótaðilaáhættu þ.m.t. útlánaáhættu er stýrt með áreiðanleikakönnunum og lánsþæfismati á mótaðilum, mörkum sem sett eru um kröfur á einstaka aðila eða skylda aðila í eignasafni sjóðsins, reglubundinni skýrslugjöf frá mótaðilum og mati á fjárhagstyrk þeirra, eftirfylgni með skilum og innheimtuaðgerðum, auk reglna um áhættuflokkun viðskiptamanna og varúðarniðurfærslur. Gerð er grein fyrir þróun mótaðilaáhættu í reglubundinni skýrslugjöf til stjórnar.

Fjárhagsleg áhætta:

Með fjárhagslegri áhættu er átt við hættuna á því að fjárhagslegar eignir sjóðsins rýrni í verði og að tekjur af þeim verði lakari en væntingar stóðu til. Sjóðurinn er fyrst og fremst markaðsfjárfestir og eignir hans og áhætta er háð sveiflum á fjármálamörkuðum. Fjárhagsleg áhætta markast af þeim eignaflokkum sem sjóðurinn fjárfestir í og hvernig eignasafn hans er saman sett.

Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) lýtur fyrst og fremst að fjárhagslegum atriðum í starfsemi sjóðsins, þ.e. hættu á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði liða innan og utan efnahagsreiknings, þar á meðal vegna breytinga á vöxtum, uppgreiðslu- og endurfjárfestingaráhættu, gengi gjaldmiðla, verðbólgu og breytinga á virði fjáreigna. Þessi áhætta getur leitt til neikvæðra áhrifa á rekstur og/eða efnahag, bæði vegna aðgerða eða atburða innan sjóðsins eða utan hans. Neikvæð áhrif á rekstur og efnahag geta dregið úr möguleikum lífeyrissjóðsins til að framfylgja stefnu og ná markmiðum sínum. Fjárhagslegri áhættu er fyrst og fremst stýrt með því að fjárfesta í mismunandi flokkum eigna, sem hegða sér misjafnlega við mismunandi markaðsaðstæður, og dreifa þannig áhættu. Í fjárfestingastefnu sjóðsins og stefnum einstakra undirsafna eru fjölmörg ákvæði sem sett eru í þeim tilgangi að stýra áhættu. Þar eru sett markmið um eignasamsetningu, ákvarðaðar viðmiðunarvísitölur sem tekið er mið af við stýringu eigna og vikmörk sett um frávik frá viðmiði. Sett er fram sérstök áhættuáætlun, þar sem tilgreind eru markmið áhættu mæld sem staðalfrávik ávöxtunar og hvernig það er útfært niður á einstaka eignaflokka, markmið um áhættulækkun sem áhættudreifing á að skila, markmið um árangurshlutfall, hermiskekkju, vágildi (VaR) og fleiri áhættumælikvarða. Mælingar á markaðsáhættu eru gerðar með reglulegu millibili og skilar áhættustjóri mánaðarlegum skýrslum til stjórnar um það efni og ítarlegri skýrslum ársfjórðungslega. Brugðist er við með breytingum á eignasamsetningu þróist þessir mælikvarðar á þann veg að hættu sé á að áhætta fari út fyrir markmiðsáhættu sjóðsins.

Skýringar

16. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa (sjá einnig verðbreytingaráhætta). Ef vextir hækka lækkar markaðsvirði skuldabréfaeignar hans. Ef skuldabréf eru ekki metin á markaðsvirði getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum.

Ef vextir lækka getur það leitt til lægri kaupkröfu nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjaldþaga (endurfjárfestingaráhætta) eða eru greidd upp.

Tryggingadeild	Meðlíftími			
	2023	2022	31.12.2023	31.12.2022
Skuldabréf á föstum vöxtum.....	6,7	7,2	123.160.866	116.810.605
Skuldabréf á breytilegum vöxtum.....	11,2	9,7	23.032.643	19.566.151
Samtals	7,4	7,6	146.193.509	136.376.756

Uppgreiðsluáhætta

Sum skuldabréf eru með uppgreiðsluheimild, sem felur í sér uppgreiðsluáhættu fyrir sjóðinn. Hættan er sú að skuldabréf verði greidd upp fyrir lokagjaldþaga og að lífeyrissjóðurinn fái ekki þá ávöxtun sem gert var ráð fyrir við kaup bréfanna. Uppgreiðsluáhætta er nátengd vaxtaáhættu, þ.e. ef vextir lækka, eykst hættan á uppgreiðslu bréfa með slíka heimild. Samkvæmt reglum sem Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga (FÍT) hefur gefið út er uppgreiðsluáhætta skilgreind sem líkur á að uppgreiðslur vaxi eftir því sem munur á vöxtum skuldabréfa og markaðsvöxtum er meiri. Þegar verðmæti uppgreiðsluhæfra skuldabréfa með föstum vöxtum er metið í tryggingafræðilegri úttekt skal samkvæmt 20. gr. reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða „taka tillit til þess til lækkunar mats í samræmi við reglur gefnar út af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga“.

	2023	2022
Fullu innleysanlegt.....	18.922.455	15.989.890
Fullu innleysanlegt - með skilyrðum.....	22.793.110	19.084.040
Breytilegir vextir.....	399.461	386.573
Fastir vextir.....	22.393.649	18.697.467
Óinnleysanlegt.....	104.477.944	101.302.825

Verðbreytingaráhætta

Stærsta áhættan við fjárfestingar í markaðsverðbréfum eru breytingar á markaðsvirði bréfanna vegna hagþróunar og breytinga á viðhorfi markaðsaðila. Hætta er á lækkun markaðsvirðis verðbréfa með breytilegar tekjur, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Sama hætta er einnig fyrir hendi vegna verðbréfa með fastar tekjur, vegna almennra vaxtahækkana, breytinga á lögum vaxtakúrfu eða vaxtaálagi. Notaðir eru ýmsir mælikvarðar til að mæla markaðsáhættu s.s. VaR (e. Value at Risk, ísl. vágildi), flókt (staðalfrávik), beta, auk ýmissa hlutfalla sem geta bæði gefið til kynna breytingar á markaðinum í heild eða á einstökum eignaflokkum og eignum.

Gjaldmiðlaáhætta

Hættan á að breytingar á gengi gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni rýri verðmæti eigna sjóðsins mælt í sömu mynt, en allar skuldbindingar sjóðsins eru í íslenskum krónum. Samkvæmt 6. mgr. 36. gr. laga nr. 129/1997 skal lífeyrissjóður takmarka áhættu í erlendum gjaldmiðlum í heild við 50% af hreinni eign sjóðsins.

	2023	2022
Eignir í erlendri mynt.....	40,9%	38,0%

Ósamræmisáhætta

Hættan á ósamræmi í breytingum á markaðsverði eigna annars vegar og breytingum skuldbindinga hins vegar bæði vegna mismunandi líftíma og fjárstreymis. Dæmi um áhættuþátt af þessu tagi er verðtrygging. Lífeyrisréttindi eru að fullu verðtryggðar skuldbindingar, en eignasafn er aðeins verðtryggt að hluta.

Verðbólguáhætta

Hættan á að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram ávöxtun óverðtryggðra eigna. Verðbólguáhætta, er ásamt vaxtaáhættu stærsta fjárhagslega áhættan í rekstri lífeyrissjóða. Verðbólguáhætta er hægt að stýra með hlutfalli verðtryggðra eigna af heildarsafni sjóðsins og fjárfestingu í eignum sem hafa fylgni við verðbólgu (eru góð verðbólguvörn). Verðbólguáhætta má einnig verja með afleiðum.

	2023	2022
Verðtryggingarhlutfall.....	35,9%	35,4%

Áhætta vegna skuldbindinga utan efnahags

Hættan á að atriði sem ekki eru hluti af eiginlegum efnahagsreikningi hafi neikvæð áhrif á stöðu sjóðsins. Sjóðurinn á ekki eignir sem eru utan efnahags, hins vegar eru lífeyrisskuldbindingar sjóðsins, sem er stærstur hluti skuldbindinga hans, utan efnahags í hefðbundnu uppgjöri. Þessar skuldbindingar eru metnar í tryggingafræðilegum uppgjörum, sem gerð eru í tengslum við ársuppgjör sjóðsins. Einnig eru gerð sérstök álagspróf til að leggja mat á mögulega þróun í þessu efni.

16. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

Rekstraráhætta:

Rekstraráhætta lítur fyrst og fremst að starfsemi lífeyrissjóðsins. Starfsemin skal lúta þeim reglum sem um hann eru settar í lögum, reglugerðum, eigin samþykktum og reglum sjóðsins. Stefnt skal að sem mestri hagkvæmni í rekstri þannig að sem mestar líkur séu á að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Sjóðnum skal stjórnað með heiðarleika, ráðvændni og með góða starfshætti að leiðarljósi. Rekstrar- og umhverfisáhætta er að jafnaði skilgreind sem hættan á tjóni sem rekja má til ófullnægjandi eða ónothæfra innri verkferla, starfsmanna, sviksemi, orðspors, upplýsingakerfa eða til ytri atburða. Til að stýra rekstraráhættu hefur sjóðurinn sett sér margvíslegar reglur sem gilda um starfssemi hans, þ.m.t. starfsreglur stjórnar, siðareglur, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti, reglur um upplýsingagjöf til stjórnar, reglur um heimildir þ.m.t. ítarlegar reglur um heimildir til fjárfestinga. Í skipulagi eru sett skýr starfs- og ábyrgðarsvið, aðgreining starfa er afmörkuð með ítarlegum starfslýsingum og verkferlum. Reglubundin fundahöld eru með starfsmönnum, þ.m.t. starfsmannasamtöl, sjóðurinn hefur sérstaka starfsdaga þar sem farið er yfir öll svið starfseminnar og boðið upp á þjálfun og námskeiðahald. Sjóðurinn leggur áherslu á góðan og jákvæðan starfsanda, að sjóðurinn sé eftirsóknarverður vinnustaður, boðleiðir séu stuttar og að strax sé brugðist við vandamálum sem lúta að starfsmönnum og velferð þeirra. Beitt er virku innra eftirliti og gerðar eru margháttaðar kannanir á öllum helstu þáttum í starfsemi sjóðsins og er niðurstöðum slíkra kannana skilað til endurskoðunarnefndar og stjórnar sjóðsins.

16.3 Næmnigreining áhættuþátta:

Í töflunni fyrir neðan er reynt að meta hver áhrif möguleg áföll geta haft á efnahag og afkomu sjóðsins. Kannaðir eru níu þættir sem gætu raungerst og áhrif þeirra á hlutfall heildarskuldbindingu sjóðsins. Þetta er sett fram með hliðsjón við sambærilegar breytingar frá fyrra ári. Um er að ræða „hvað ef“ aðferðarfræði, þar sem ekki er tekið tillit til innbyrðis fylgni milli áhættuþátta. Vakin er athygli á því að þetta er breyting frá núverandi stöðu.

Staða í árslok 2023 m.v. álagsforsendur:

	2023	2022
Núvirðisvextir lækka um 0,5%	-10,2%	-9,7%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-4,1%	-3,8%
Öorkulíkur auknar um 10%	-1,1%	-1,0%
VNV hækkun ársins aukin um 0,5%	-0,2%	-0,2%
GVT lækkar um 10%	-2,4%	-2,2%
Fasteignaverðtryggð skuldabréf lækka um 10%	-1,2%	-1,1%
Innlend /erlend markaðsskuldabréf lækka um 10%	-2,3%	-2,1%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-1,8%	-1,5%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-1,0%	-1,0%

17. Önnur mál

Dómsmál

Stapi er beinn aðili að einu dómsmáli sem gæti haft um 150 milljóna króna neikvæð áhrif á fjárhagsstöðu sjóðsins ef það tapast. Málið snýst um túlkun sjóðsins á hugtakinu tekjur við ákvörðun örorkulífeyris. Sjóðfélaginn sem höfðaði málið telur túlkun sjóðsins ekki lögmæta þar sem hún sé of rúm. Rekstur málsins fyrir dómstólum hefur dregist verulega, einkum vegna ómerkningar upphaflegs dóms og endurflutnings. Þegar málið fór fyrst fyrir héraðsdóm vann Stapi málið en sá dómur féll í febrúar 2020. Landréttur ómerkta hins vegar þann dóm og vísaði málinu aftur heim í hérað til meðferðar á ný. Málið var flutt á ný fyrir héraðsdómi og dómur kveðinn upp þann 11. maí 2022 þar sem niðurstaðan varð Stapa í óhag. Stapi áfrýjaði málinu til Landsréttar og varð niðurstaðan þar að mestu leyti Stapa í hag en sá dómur féll í desember 2023. Sjóðfélaginn áfrýjaði dómi Landsréttar og bíður málið nú flutnings fyrir Hæstarétti. Gera má ráð fyrir að máli verði flutt og dómur kveðinn upp síðar á þessu ári.

Málefni ÍL-sjóðs

Stapi átti í árslok 2023 skuldabréf útgefin af ÍL-sjóði (áður Íbúðalánasjóður) að verðmæti 28 ma.kr. Í október 2022 kynnti þáverandi fjármálaráðherra niðurstöður skýrslu um stöðu ÍL-sjóðs og næstu skref sem fyrirhugað var að ráðast í. Skuldabréf voru gefin út af Íbúðalánasjóði frá árinu 2004, með ríkisábyrgð, sem bera 3,75% verðtryggða vexti og eru án uppgreiðsluheimilda (sk. íbúðabréf). Frá því tímamarki sem íbúðabréfin voru gefin út hefur vaxtastig á Íslandi lækkað og markaðsvirði skuldabréfanna þar með hækkað. Einn af valkostum sem þáverandi fjármálaráðherra lagði fram var að setja afturvirk lög um slit ÍL-sjóðs og framkalla þannig greiðsluþrot ÍL-sjóðs.

Daginn eftir umrædda kynningu fjármálaráðherra voru íbúðabréf sett á athugunarlista í Kauphöll Íslands vegna óvissu um útgafandann og verðmyndun bréfanna. Í framhaldinu hafa svo átt sér stað víðskipti með bréfin sem hafa leitt til þess að markaðsvirði þeirra hefur lækkað umtalsvert. Íbúðabréf með lokagjalddaga 2044 lækkuðu í verði um 16%, íbúðabréf með lokagjalddaga 2034 lækkuðu um rúmlega 8% og íbúðabréf með lokagjalddaga 2024 um rúmlega 1%.

Heildarfjárhæð íbúðarbréfa í eignasafni Stapa nam um 32 ma. kr. þann þegar þáverandi fjármálaráðherra kynnti hugmyndir sínar. Í framhaldi af umræddum kynningarfundum þáverandi fjármálaráðherra lækkaði virði bréfanna um 4,4 ma. kr. (13,6%). Áhrif lækkunar bréfanna á ávöxtun tryggingadeildar Stapa voru neikvæð sem nemur um 1,3% af heildareignum. Neikvæð áhrif á séreignarsöfn voru 2,0% í Varfærna safni, 1,8% í Áráðna safni og 0,7% í tilgreindri séreign.

Stapi á aðild að sameiginlegum vettvangi lífeyrissjóða vegna málsins. Sjóðurinn hefur sjálfur og á sameiginlegum vettvangi lífeyrissjóða aflað lögfræðiálita sem staðfesta að fyrirhugaðar aðgerðir fjármálaráðherra andstæðar eignarréttarákvæði stjórnarskrár og mannréttindasáttmála Evrópu.

Í október sl. lagði núverandi fjármálaráðherra fram drög að frumvarpi um slit ógjaldfærra opinberra aðila þar sem framangreindar hugmyndir voru útfærðar nánar og í meginatriðum fallist á kröfur handhafa íbúðabréfa, aðrar en tímasetning greiðslu bóta fyrir eignanám. Í febrúar 2024 lagði fjármálaráðherra fram frumvarp byggt á framangreindum drögum. Stapi samþykkti ásamt 17 öðrum lífeyrissjóðum að hefja viðræður við fjármálaráðuneytið um hugsanlegt uppgjör á skuldabréfum ÍL-sjóðs í sama mánuði. Veruleg óvissa er um hvort slíkar viðræður skili árangri. Komi til þess að Alþingi samþykki afturvirk lög líkt og fjármálaráðherra hefur boðað gerir sjóðurinn ráð fyrir að sækja bætur fyrir tjón sem slík lagasetning kann að valda.

Skýringar

Kennitölur

	2023	2022	2021	2020	2019
Tryggingadeild					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	2,53%	-5,07%	-4,75%	1,45%	-0,39%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	4,63%	-2,15%	-1,12%	1,08%	-0,07%
Hrein raunávöxtun *).....	-1,71%	-12,55%	12,77%	9,15%	9,98%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár *).....	3,08%	3,73%	7,64%	5,05%	5,06%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár *).....	3,60%	3,86%	5,68%	4,53%	4,14%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	42,9%	40,8%	43,6%	42,1%	37,9%
Skráð skuldabréf	33,8%	35,6%	35,6%	39,6%	45,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	16,8%	18,0%	15,8%	12,5%	11,1%
Óskráð skuldabréf	6,4%	5,5%	4,9%	5,7%	6,3%
Bundnar bankainnstæður	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,3%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	59,1%	62,0%	62,0%	64,8%	67,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	40,9%	38,0%	38,0%	35,2%	32,5%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	16.239	15.686	14.970	14.654	15.200
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	97.415	95.639	93.487	92.054	91.086
Fjöldi lífeyrisþega	12.528	12.003	11.588	10.966	10.261
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	74,0%	73,2%	72,1%	71,3%	70,8%
Örorkulífeyrir	22,4%	22,8%	23,8%	24,3%	24,4%
Makalífeyrir	3,1%	3,3%	3,6%	3,7%	4,0%
Barnalífeyrir	0,5%	0,6%	0,6%	0,7%	0,7%
Stöðugildi	19,8	20,3	20,0	19,3	18,5
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	18.476.626	17.715.609	16.908.780	16.161.528	16.358.695
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	10.816.287	9.929.924	9.450.417	8.942.717	8.316.444
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	21.760.624	-15.372.644	64.318.341	41.382.689	36.540.729
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	508.994	546.898	549.128	532.835	509.745
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	28.911.969	-8.133.856	71.227.576	48.068.665	44.073.236
Lífeyrisbyrði	58,5%	56,1%	55,9%	55,3%	50,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	2,8%	3,1%	3,2%	3,3%	3,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna *)	5,9%	-3,9%	16,7%	12,2%	12,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,14%	0,14%	0,14%	0,16%	0,17%

*) Hrein raunávöxtun er reiknuð af hreinum fjárfestingatekjum að frádregnum rekstrarkostnaði og öðrum gjöldum. Í útreikningum á hreinum fjárfestingatekjum sem hlutfalli af meðalstöðu eigna hafa önnur gjöld verið dregin frá fjárfestingatekjum. Fast verðlag miðast við breytingar á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar.

Skýringar

Kennitölur

	2023	2022	2021	2020	2019
Séreignardeild - Varfærna safnið					
Hrein raunávöxtun - Varfærna safnið.....	-0,17%	-16,03%	9,40%	8,08%	11,27%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Varfærna safnið.....	1,98%	1,97%	6,87%	5,24%	5,20%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Varfærna safnið.....	2,95%	3,40%	5,65%	5,16%	5,71%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	53,3%	49,8%	46,4%	47,7%	38,1%
Skráð skuldabréf	46,7%	50,2%	53,6%	52,3%	61,9%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	65,7%	69,4%	77,9%	78,9%	83,1%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	34,3%	30,7%	22,1%	21,1%	16,9%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	213	215	219	163	206
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	4.284	4.301	4.279	4.324	4.312
Fjöldi lífeyrisþega	142	123	161	138	161
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	99,7%	100%	99,9%	100%	100%
Örorkulífeyrir	0,3%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	92.445	135.600	531.871	122.382	123.317
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	126.258	131.984	130.791	107.585	79.150
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	186.094	-198.443	361.973	248.516	262.607
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	11.468	12.635	12.689	10.451	9.665
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	140.814	-207.462	750.365	252.862	297.113
Lífeyrisbyrði					
Lífeyrisbyrði	136,6%	97,3%	24,6%	87,9%	64,2%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	12,4%	9,3%	2,4%	8,5%	7,8%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna					
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	7,7%	-7,5%	14,1%	11,6%	13,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,48%	0,48%	0,50%	0,49%	0,50%

Skýringar

Kennitölur

	2023	2022	2021	2020	2019
Séreignardeild - Áræðna safnið					
Hrein raunávöxtun - Áræðna safnið.....	0,35%	-17,48%	13,30%	10,52%	14,93%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Áræðna safnið.....	3,57%	3,35%	8,52%	5,80%	5,33%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Áræðna safnið.....	3,69%	4,07%	6,72%	5,37%	5,32%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	66,8%	62,9%	61,5%	62,5%	43,0%
Skráð skuldabréf	33,2%	37,1%	38,5%	37,5%	57,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	54,0%	61,1%	65,1%	68,8%	75,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	46,0%	38,9%	34,9%	31,2%	25,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	618	601	555	371	373
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	11.360	11.232	11.090	11.053	10.958
Fjöldi lífeyrisþega	159	151	258	227	169
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	97,9%	97,7%	98,2%	98,8%	98,0%
Örorkulífeyrir	2,1%	2,4%	1,8%	1,2%	2,0%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	188.871	174.024	50.681	67.447	164.741
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	140.769	116.217	193.914	206.607	129.060
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	465.949	-565.298	1.122.831	805.510	882.025
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	26.798	28.779	31.147	27.712	26.384
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	487.253	-536.269	948.451	638.638	891.338
Lífeyrisbyrði					
Lífeyrisbyrði	74,5%	66,8%	382,6%	306,3%	78,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	14,2%	16,5%	61,5%	41,1%	16,0%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna					
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	8,2%	-9,1%	17,5%	13,8%	16,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,47%	0,47%	0,49%	0,47%	0,50%

Skýringar

Kennitölur

	2023	2022	2021	2020	2019
Séreignardeild - Innlánasafnið					
Hrein raunávöxtun - Innlána safnið.....	-1,97%	-6,67%	-4,81%	-3,41%	0,20%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Innlána safnið.....	-3,36%	-3,04%	-1,22%	0,26%	1,50%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Innlána safnið.....	-0,70%	-0,23%	0,71%	1,50%	2,46%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Skráð skuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bundnar bankainnstæður	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	100%	100%	100%	100%	100%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	64	48	47	249	247
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	175	127	118	357	383
Fjöldi lífeyrisþega	9	7	11	21	11
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	100%	100%	100%	100%	100%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	50.001	10.001	-251.881	103.741	-824
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	9.667	15.132	11.674	27.527	15.137
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	17.428	6.904	844	3.324	14.985
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	421	416	670	2.970	2.664
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	57.341	1.356	-263.381	76.568	-3.641
Lífeyrisbyrði	19,3%	151,3%	-4,6%	26,5%	-1836,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	0,8%	4,2%	-0,3%	2,9%	-323,3%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	5,6%	2,3%	0,2%	0,6%	2,7%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,15%	0,14%	0,14%	0,51%	0,48%

Skýringar

Kennitölur

	2023	2022	2021	2020	2019
Tilgreind séreignardeild: Varfærna safnið					
Hrein raunávöxtun - Varfærna safnið.....	-0,91%	-15,54%	7,46%	8,61%	4,90%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Varfærna safnið.....	0,49%	-0,23%	3,09%	0,0%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	71,1%	63,6%	60,3%	40,2%	33,9%
Skráð skuldabréf	28,9%	36,4%	39,7%	59,8%	66,1%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	66,5%	74,5%	81,7%	95,1%	81,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	33,5%	25,5%	18,3%	5,0%	18,3%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	422	394	396	370	378
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	684	699	544	494	469
Fjöldi lífeyrisþega	44	42	12	7	4
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	100%	100%	100%	100%	100%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	212.663	147.466	132.607	123.749	122.473
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	28.325	22.845	8.260	2.015	1.541
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	47.841	-40.067	58.963	38.515	13.954
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	2.901	2.631	2.213	1.418	788
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	229.279	81.923	181.097	158.830	134.098
Lífeyrisbyrði	13,3%	15,5%	6,2%	1,6%	1,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	1,4%	1,8%	1,7%	1,1%	0,6%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	7,0%	-7,0%	12,4%	12,1%	7,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,44%	0,46%	0,46%	0,44%	0,44%

Deildaskipt yfirlit yfir breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2023

Séreignardeild

	Alls Séreign		Varfærna safnið		Áræðna safnið		Innlána safnið	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Iðgjöld								
Iðgjöld sjóðfélaga	287.674	250.808	61.945	57.473	204.847	180.815	20.882	12.521
Iðgjöld launagreiðenda	192.248	171.176	40.278	37.285	140.071	125.415	11.899	8.476
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(148.605)	(126.049)	(9.778)	30.791	(156.047)	(145.104)	17.220	(11.737)
	<u>331.317</u>	<u>295.935</u>	<u>92.445</u>	<u>125.550</u>	<u>188.871</u>	<u>161.126</u>	<u>50.001</u>	<u>9.259</u>
Sérstök aukaframlög								
	<u>331.317</u>	<u>295.935</u>	<u>92.445</u>	<u>125.550</u>	<u>188.871</u>	<u>161.126</u>	<u>50.001</u>	<u>9.259</u>
Lífeyrir								
Heildarfjárhæð lífeyris	<u>276.694</u>	<u>243.815</u>	<u>126.258</u>	<u>122.201</u>	<u>140.769</u>	<u>107.603</u>	<u>9.667</u>	<u>14.011</u>
Hreinar fjárfestingartekjur								
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	439.925	(552.949)	109.654	(130.860)	330.271	(422.089)	0	0
Hreinar tekjur af skuldabréfum	207.928	(161.848)	74.758	(55.590)	133.170	(106.257)	0	0
Vaxtatekjur af handbæru fé	22.549	14.336	2.086	2.973	3.057	4.977	17.407	6.387
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	435	226	88	45	326	175	21	6
Fjárfestingargjöld	(1.366)	(508)	(491)	(302)	(875)	(205)	0	0
	<u>669.471</u>	<u>(700.742)</u>	<u>186.094</u>	<u>(183.735)</u>	<u>465.949</u>	<u>(523.400)</u>	<u>17.428</u>	<u>6.393</u>
Rekstrarkostnaður								
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	<u>38.687</u>	<u>38.730</u>	<u>11.468</u>	<u>11.699</u>	<u>26.798</u>	<u>26.646</u>	<u>421</u>	<u>385</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	<u>685.408</u>	<u>(687.352)</u>	<u>140.814</u>	<u>(192.086)</u>	<u>487.253</u>	<u>(496.522)</u>	<u>57.341</u>	<u>1.256</u>
Hrein eign í ársbyrjun	7.732.467	8.419.819	2.248.743	2.440.829	5.214.368	5.710.890	269.356	268.100
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u><u>8.417.874</u></u>	<u><u>7.732.467</u></u>	<u><u>2.389.557</u></u>	<u><u>2.248.743</u></u>	<u><u>5.701.621</u></u>	<u><u>5.214.368</u></u>	<u><u>326.697</u></u>	<u><u>269.356</u></u>

Deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2023

Séreignardeild

	Alls Séreign		Varfærna safnið		Áræðna safnið		Innlána safnið	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Eignir								
Fjárfestingar								
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	4.969.502	4.253.900	1.237.797	1.096.655	3.731.705	3.157.245	0	0
Skuldabréf	2.936.884	2.968.038	1.084.766	1.106.435	1.852.119	1.861.603	0	0
	<u>7.906.387</u>	<u>7.221.938</u>	<u>2.322.563</u>	<u>2.203.090</u>	<u>5.583.824</u>	<u>5.018.848</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Kröfur								
Kröfur á launagreiðendur	57.104	40.149	4.541	5.225	42.894	29.872	9.669	5.051
Aðrar kröfur	0	636	0	133	0	502	0	0
	<u>57.104</u>	<u>40.785</u>	<u>4.541</u>	<u>5.359</u>	<u>42.894</u>	<u>30.374</u>	<u>9.669</u>	<u>5.051</u>
Handbært fé	<u>464.353</u>	<u>479.173</u>	<u>65.397</u>	<u>43.136</u>	<u>81.814</u>	<u>171.636</u>	<u>317.141</u>	<u>264.401</u>
Eignir samtals	<u>8.427.844</u>	<u>7.741.895</u>	<u>2.392.502</u>	<u>2.251.584</u>	<u>5.708.532</u>	<u>5.220.859</u>	<u>326.810</u>	<u>269.452</u>
Skuldir								
Aðrar skuldir	9.969	9.428	2.943	2.841	6.913	6.492	113	96
Skuldir samtals	<u>9.969</u>	<u>9.428</u>	<u>2.943</u>	<u>2.841</u>	<u>6.913</u>	<u>6.492</u>	<u>113</u>	<u>96</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>8.417.874</u>	<u>7.732.467</u>	<u>2.389.559</u>	<u>2.248.743</u>	<u>5.701.619</u>	<u>5.214.367</u>	<u>326.697</u>	<u>269.356</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2023

Séreignardeild

	Alls Séreign		Varfærna safnið		Áræðna safnið		Innlána safnið	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Inngreiðslur								
Iðgjöld	314.362	290.372	93.129	151.663	175.849	183.442	45.384	(44.732)
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	24.958	17.658	1.935	4.082	5.595	7.184	17.428	6.393
	<u>339.320</u>	<u>308.031</u>	<u>95.064</u>	<u>155.745</u>	<u>181.444</u>	<u>190.625</u>	<u>62.811</u>	<u>(38.339)</u>
Útgreiðslur								
Lífeyrir	276.694	243.815	126.258	122.201	140.769	107.603	9.667	14.011
Rekstrarkostnaður	38.687	38.730	11.468	11.699	26.798	26.646	421	385
Aðrar útgreiðslur	189	1.105	255	399	(49)	682	(17)	23
	<u>315.570</u>	<u>283.650</u>	<u>137.981</u>	<u>134.300</u>	<u>167.518</u>	<u>134.931</u>	<u>10.071</u>	<u>14.419</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	23.750	24.380	(42.917)	21.445	13.926	55.694	52.740	(52.758)
Fjárfestingarhreyfingar								
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	41.275	55.106	9.127	13.683	32.148	41.423	0	0
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(1.339.364)	(590.506)	(240.363)	(241.993)	(1.099.001)	(348.513)	0	0
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.022.412	257.323	199.748	79.580	822.664	177.743	0	0
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	221.645	205.510	80.693	74.280	140.952	131.229	0	0
Keypt skuldabréf	(52.443)	(347.620)	(14.303)	(167.025)	(38.141)	(180.594)	0	0
Seld skuldabréf	69.880	417.759	30.037	175.226	39.843	242.533	0	0
	<u>(36.596)</u>	<u>(2.428)</u>	<u>64.939</u>	<u>(66.249)</u>	<u>(101.535)</u>	<u>63.821</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Hækkun, (lækkun) á handbæru fé	(12.847)	21.952	22.022	(44.805)	(87.609)	119.515	52.740	(52.758)
Gengismunur af handbæru fé	(1.973)	(3.096)	238	(1.064)	(2.211)	(2.032)	0	0
Handbært fé í ársbyrjun	479.173	460.317	43.137	89.004	171.635	54.154	264.400	317.159
Handbært fé í lok árs	<u>464.353</u>	<u>479.173</u>	<u>65.398</u>	<u>43.137</u>	<u>81.814</u>	<u>171.635</u>	<u>317.141</u>	<u>264.400</u>

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Stapi lífeyrissjóður telst til eininga tengdum almannahagsmunum, sbr. lög nr. 3/2006 um ársreikninga og getur því í skýrslu stjórnar upplýsinga sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif sjóðsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál í samræmi við gr. 66. d sömu laga. Jafnframt er gert grein fyrir stefnu sjóðsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum.

Viðskiptalíkan

Stapi lífeyrissjóður er lífeyrissjóður fyrir launamenn á almennum vinnumarkaði á svæðinu frá Hornafirði til Hrutafjarðar. Hjá sjóðnum starfa 20 starfsmenn á starfsstöðvum á Akureyri og í Neskaupstað. Sjóðurinn starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur til þess fullt starfsleyfi. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir. Þannig móttækur sjóðurinn iðgjöld sjóðfélaga, ávaxtar þau og greiðir út eftirlaun, örorku-, maka- og barnalífeyri.

Umhverfismál

Stapi starfar ekki samkvæmt formlegri umhverfisstefnu, stefnum fyrir úrgang, vatn, orku eða endurvinnslu. Þá notast sjóðurinn ekki við viðurkennt orkustjórnunarkerfi. Öll raforka sem sjóðurinn notar er framleidd á Íslandi.

		2023	2022
Orkunotkun			
Umfang 1	Kwh	22.075	23.992
Orkukræfni			
- pr. stöðugildi	Kwh/stöðugildi	1.115	1.182
- pr. heildareignir	Kwh/hrein eign til greiðslu lífeyri (ma.kr.)	58	67
- pr. fermetrar	Kwh/fermetrar	34	37

		2023	2022
Vatnsnotkun			
Heitt vatn	m ³	2.216	1.941

Sjóðurinn flokkar sorp sem fellur til í starfsemi hans og kemur til endurvinnslu. Lögð er áhersla á að lágmarka og flokka úrgang sem fellur til í starfsemi sjóðsins. Það er stefna sjóðsins að skjalaumsýsla hans færist í auknum mæli í rafrænt form til að auka öryggi upplýsingaeigna og draga úr pappírnotkun. Við endurnýjun tækjabúnaðar sjóðsins er horft til þess að minnka bæði beina og óbeina orkunotkun. Sjóðurinn notast við miðlæga aðgangsstýrða prentlausn með það að markmiði að draga úr pappírnotkun sjóðsins. Þá miðar sjóðurinn að því að koma raftækjum sem ekki eru lengur í notkun sjóðsins í endur nýtingu eða endurvinnslu.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Sem fjárfestir ætlast sjóðurinn til að fyrirtæki sem sjóðurinn á eignarhlut í fari að lögum og reglum um umhverfismál og geri sér grein fyrir, stýri og eftir föngum dragi úr þeim áhrifum sem viðkomandi starfsemi hefur á umhverfið. Á árinu 2021 gerðist sjóðurinn aðili að Climate Investment Coalition (CIC) sem er samstarf á sviði fjárfestinga í grænum eignum. Í tengslum við aðild að samkomulaginu hefur sjóðurinn sett sér markmið um að grænar eignir verði 7% af eignasafni sjóðsins árið 2030. Stapi greinir því og mælir hlutfall grænna eigna í eignasafni sjóðsins hverju sinni.

		2023	2022
Climate Investment Coalition			
Grænar fjárfestingar	Hlutfall heildareigna	4,0%	3,0%

Félagsmál

Áhrif og ábyrgð sjóðsins í samfélagsmálum birtist í tveimur meginþáttum í starfsemi hans. Annars vegar er um að ræða ábyrgð sjóðsins á að greiða sjóðfélögum sínum lífeyri og hins vegar í fjárfestingarstarfsemi hans.

Hlutverki sínu við að greiða sjóðfélögum lífeyri sinnir sjóðurinn skv. samþykktum sjóðsins, siðareglum og öðrum skjalfestum reglum sjóðsins. Sjóðurinn hefur sett sér persónuverndarstefnu og persónuverndarfulltrúi starfar hjá sjóðnum.

Í tilviki fjárfestingarstarfsemi sjóðsins tilgreinir árlega fjárfestingarstefna sjóðsins markmið og afmarkanir fjárfestingarstefnu. Auk þess fjallar fjárfestingarstefna sjóðsins um siðferðisleg viðmið við fjárfestingar sjóðsins. Þá starfar sjóðurinn samkvæmt hluthafastefnu sjóðsins og stefnu um ábyrgar fjárfestingar sem tilgreina viðmið og væntingar sjóðsins til fyrirtækja í eignsafni hans og eignastýranda.

Stapi lífeyrissjóður var stofnaðili að IcelandSIF sem er sjálfstæður umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Tilgangur IcelandSIF er að efla þekkingu og umræðu fjárfesta á aðferðafræði sjálfbærra og ábyrgra fjárfestinga.

Sjóðurinn er ekki aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (e. UN Principles for Responsible Investments) en notar m.a. slíkar reglur til að meta erlenda eignastýrendur m.t.t. samfélagslegra þátta. Sjóðurinn skimar nýfjárfestingar m.t.t. aðild að UN PRI, greinir og mælir árangur í eignasafni sjóðsins m.t.t. UN PRI. Í fjárfestingarstefnu sjóðsins vegna ársins 2023 er nánari umfjöllun um siðferðisleg viðmið í fjárfestingum sjóðsins.

	2023	2022
Hlutfall erlendra eigna stýrt af aðilum sem eru undirritunaraðilar UN PRI		
Erlendar eignir samtals	99%	98%
Erlend skuldabréf	100%	100%
Erlend hlutabréf – skráð	99%	99%
Erlend hlutabréf – óskráð	99%	98%
Sérhæfðar erlendar eignir	100%	98%

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Starfsmannamál

Stjórn Stapa hefur samþykkt starfsmannastefnu fyrir sjóðinn. Þar kemur fram að Stapi leggi áherslu á starfsánægju, gott starfsumhverfi, markvissa fræðslu og þjálfun. Stefnan tiltekur einnig að starfsmenn sjóðsins eru metnir að verðleikum, óháð kynferði, aldri, þjóðerni eða trú. Það er markmið sjóðsins að allir starfsmenn njóti sömu virðingar og hafi jöfn tækifæri til starfa, launa, umbunar, starfsþjálfunar og aðstöðu. Sjóðurinn hefur sett sérstaka stefnu og áætlun gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundnu áreiti, ofbeldi og annarri ótilhlýðlegri háttsemi.

Stapi leitast við að hafa starfsumhverfi, tæki og aðbúnað með bestum hætti á hverjum tíma og tryggja öryggi starfsfólks í vinnu. Sjóðurinn metur reglulega þörf á endurnýjun búnaðar og aðstöðu starfsfólks. Stefna Stapa er að stuðla að heilsusamlegu lífni starfsfólks, bæði andlegu og líkamlegu og styrkir starfsfólk til líkamsræktar með niðurgreiðslu kostnaðar.

	2023	2022
Launahlutfall		
Laun og hlunnindi framkvæmdastjóra á móti miðgildi launa	2,84:1	2,56:1
Laun og hlunnindi framkvæmdastjóra á móti meðaltali launa	2,10:1	1,96:1
Starfsmannavelta		
Hlutfall starfsmanna sem láta af störfum á árinu	5%	5%
Kynjahlutfall starfsmanna		
Hlutfall kvenna af heildarfjölda starfsmanna	62%	68%
Hlutfall karla af heildarfjölda starfsmanna	38%	32%
Kynjahlutfall stjórnar		
Hlutfall kvenna í stjórn	63%	50%
Hlutfall karla í stjórn	38%	50%

Mannréttindamál

Stefna sjóðsins í mannréttindamálum er að allar manneskjur fái notið mannréttinda án tillits til kynferðis, kynhneigð, litarháttar, þjóðerni, trúarskoðunum, búsetu og efnahag. Stjórn og starfsmenn leggja áherslu á jafnræði við afgreiðslu mála og að mismuna ekki.

Sem fjárfestir ætlast sjóðurinn til þess að fyrirtæki sem sjóðurinn á eignahlut í grípi til ráðstafana til að tryggja að starfsemi þeirra eða viðskipti brjóti ekki í bága við alþjóðlega viðurkenndar reglur um mannréttindi og að þau stundi ekki viðskipti við aðila sem stunda mannréttindabrot. Þá ætlast sjóðurinn til að félög í eignasafni hans móti sér stefnu í mannréttindamálum, miðli henni og veiti leiðbeiningar til starfsmanna sinna, samstarfsaðila og birgja ef félagið er með starfsemi eða viðskipti í löndum þar sem mannréttindi eru ekki virt að mati viðurkenndra alþjóðastofnana.

Varnir gegn spillingar- og mútumálum

Í því skyni að stuðla að góðum stjórnarháttum og sporna við spillingar- og mútumálum í tengslum við starfsemi sjóðsins er m.a. byggt á eftirfarandi:

- Siðareglur
- Starfsreglur stjórnar
- Reglur um vernd upplýstrara
- Stefna og reglur um varnir gegn peningþvætti auk áreiðanleika- og úrtakskannanna
- Verklagsreglur um verðbréfavíðskipti stjórnarmanna og starfsmanna

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Stjórn sjóðsins hefur skipað ábyrgðarmann varna gegn peningþvætti og regluvörð sem ásamt áhættustjóra sinnir m.a. eftirliti með spillingaráhættu og hlítingu við framangreind skjöl.

Stapi hefur skilgreint verklag vegna innri og ytri uppljóstrana og kynnt starfsmönnum til að auka líkur á að greina misferli sem gæti komið upp í starfsemi sjóðsins.

Gildi og samfélagsleg ábyrgð

Markmið Stapa skv. samþykktum er að veita sjóðfélögum að lágmarki þá tryggingarvernd sem tilgreind er í III. kafla laga 129/1997. Stjórn sjóðsins hefur skilgreint neðangreind gildi sem starfsmenn og stjórn skulu hafa að leiðarljósi í störfum sínum fyrir sjóðinn;

- Traust – Við erum traustsins verð í öllum vinnubrögðum og sjóðfélagar trú á því og treysta að hjá Stapa er vel farið með eignir og réttindi sjóðfélaga.
- Fagmennska – Við ástundum fagleg vinnubrögð og tryggjum þannig vönduð vinnubrögð og minnkum líkur á mistökum.
- Frumkvæði – Við sýnum frumkvæði þar sem það á við, erum óhrædd að feta nýjar slóðir ef við teljum það í hag sjóðfélaga.
- Ábyrgð – Við sýnum ábyrgð í okkar vinnubrögðum svo að sjóðfélagar geti gengið að eftirlaunum sínum vísam þegar að starfsævi líkur.
- Metnaður – Við sýnum metnað til að ná árangri í starfi, hvort sem um er að ræða þjónustu við sjóðfélaga eða árangur í ávöxtun eigna.

Stjórnarháttayfirlýsing

Stjórnarhættir Stapa lífeyrissjóðs 2023

Tilgangur

Góðir stjórnarhættir eru forsenda þess að starfsemi Stapa lífeyrissjóðs sé árangursrík og að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Með góðum stjórnarháttum vill sjóðurinn leggja grunn að vönduðum og faglegum vinnubrögðum og góðum og uppbyggilegum samskiptum. Þannig er stuðlað að trausti í samskiptum stjórnenda og starfsmanna við sjóðfélaga, launagreiðendur, viðskiptamenn og aðra þá sem samskipti eiga við sjóðinn. Hluti af góðum stjórnarháttum er að stefna að því að þjónusta sjóðsins sé ávallt til fyrirmyndar, hann ráði yfir öflugri upplýsingatækni og stuðli að gagnsæi í starfsemi sinni með því að veita góðar og áreiðanlegar upplýsingar. Við mótnun stjórnarháttanna hafa stjórnendur og stjórn Stapa haft til hliðsjónar almennt viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja.

Hlutverk Stapa lífeyrissjóðs

Samkvæmt lögum er öllum launamönnum og þeim sem stunda atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, rétt og skylt að tryggja sér lífeyrisréttindi með aðild að lífeyrissjóði frá 16 ára til 70 ára aldurs. Þessari skyldutryggingu lífeyrisréttinda er ætlað að veita lágmarkstryggingavernd á þeim tímabilum ævinnar, þegar launatekna nýtur ekki við. Auk þessa gera lög ráð fyrir því að einstaklingar geti safnað séreignarsparnaði til að stuðla að meiri sveigjanleika við starfslok eða rýmri fjárráðum á eftirlaunaárum. Markmið laganna er að stuðla að tryggari fjárhagslegri framtíð starfandi fólks með því að byggja upp lífeyrisréttindi á starfsævinni. Stapi lífeyrissjóður er deildaskiptur sjóður, sem bæði veitir skyldutryggingu og býður upp á viðbótarlífeyrissparnað. Tryggingadeild sjóðsins sinnir skyldutryggingu lífeyrisréttinda og séreignardeildir hans bjóða upp á mismunandi sparnaðarleiðir í séreignarsparnaði.

Hlutverk Stapa er að stuðla að fjárhagslegu öryggi sjóðfélaga sinna, maka þeirra og barna. Það er gert með því tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins, þegar þeir láta af störfum að lokinni starfsævi eða verða fyrir áföllum vegna fráfalls eða skertrar starfsorku. Starfsemin felur í sér að taka við iðgjöldum frá sjóðfélögum, ávaxta þau og endurgreiða í formi lífeyris.

Lög og reglur um stjórnarhætti sem Stapi lífeyrissjóður fylgir

Stapi lífeyrissjóður starfar samkvæmt starfsleyfi frá Fjármálaráðuneytinu. Sjóðurinn starfar eftir lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Stapi er eftirlitsskyldur aðili í samræmi við lög nr. 87/1998 um eftirlit með fjármálastarfsemi. Ýmis önnur lög taka til þátta í rekstri sjóðsins, auk reglugerða sem settar eru samkvæmt lögum, sem og reglur og leiðbeinandi tilmæli sem Fjármálaeftirlitið hefur sett um starfsemi lífeyrissjóða.

Þessu til viðbótar hefur sjóðurinn sett sér reglur til að sinna hlutverki sínu sem best, s.s. starfsreglur stjórnar, skilgreiningu á óvenjulegum og mikilsháttar ráðstöfunum, reglur um lykilstarfsmenn, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti, siðareglur, reglur um upplýsingagjöf til stjórnar, reglur um upplýsingagjöf til sjóðfélaga, reglur um fjárfestingarráð og heimildir þess og samskipti við framkvæmdastjóra og stjórn, reglur um endurskoðunarnefnd, reglur um varnir gegn peningabætti, auk fleiri reglna sem taka til einstakra þátta í starfsemi sjóðsins. Yfirlit yfir reglur um starfsemi sjóðsins má finna á heimasíðu hans www.stapi.is.

Hlutverk stjórnar og skipulag Stapa lífeyrissjóðs

Samkvæmt lögum ber stjórn Stapa lífeyrissjóðs ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög, reglugerðir og samþykktir sjóðsins. Stjórn sjóðsins skal einnig hafa með höndum almennt eftirlit með rekstri, bókhaldi og ráðstöfun eigna sjóðsins. Hún skal móta fjárfestingarstefnu, móta innra eftirlit, skjalfesta eftirlitsferla og móta eftirlitskerfi sem gera sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur og skal hann fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórn sjóðsins hefur gefið. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá stjórn. Hlutverk stjórnar er að kynna sér, gera sér grein fyrir og móta stefnu um þá áhættu sem fylgir starfsemi sjóðsins, þ.m.t. að setja henni ásættanleg mörk. Hluti þeirrar vinnu felst í að móta sérstaka

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

áhættustefnu, vinna að framkvæmd eigin áhættumats og móta fjárfestingarstefnu, sem skilað er inn til fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands árlega.

Stjórn Stapa er kjörin á ársfundi hans og er hún skipuð átta einstaklingum og skulu kynjahlutföll vera jöfn. Kjörnir eru fjórir varamenn og gilda sömu reglur um þá. Stjórnin skipar endurskoðunarnefnd, sem í eiga sæti þrjú einstaklingar, og regluvörð. Stjórn sjóðsins fundaði 13 sinnum á árinu. Í tveimur tilvikum þurfti að kalla til varamann vegna forfalla stjórnarmanns. Endurskoðunarnefnd fundaði fimm sinnum á árinu 2023 og mættu allir nefndarmenn á alla fundi nefndarinnar. Starfsreglur stjórnar og endurskoðunarnefndar og skipurit sjóðsins má nálgast á heimasíðu sjóðsins www.stapi.is.

Innra eftirlit og áhættustýring

Stjórn ber ábyrgð á áhættustýringu og innra eftirliti hjá sjóðnum og skal fylgjast með virkni þess. Stjórnin skal móta og samþykkja áhættustefnu og sjá til þess að virk áhættustýring sé til staðar, sem tekur til allrar starfsemi hans. Áhættustýring skal innihalda skilvirka ferla og vinnulag. Hún þarf einnig að tryggja að framkvæmda- og áhættustjóri fylgist með því að þessir ferlar séu fullnægjandi og verklag sé skilvirkt.

Stjórnin hefur skipað endurskoðunarnefnd í samræmi við ákvæði 108. gr. laga nr. 3/2006. Endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðunar og áhættustýringar, eftirlit með endurskoðun ársreiknings, mat á óhæði endurskoðenda og endurskoðunarfyrtækis og eftirlit með öðrum störfum endurskoðenda eða endurskoðunarfyrtækis, fyrir sjóðinn. Endurskoðunarnefnd setur fram tillögur til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtæki. Endurskoðunarnefnd fundar reglulega með innri endurskoðanda, áhættustjóra og eftir atvikum öðrum starfsmönnum sjóðsins og skilar um það skýrslum til stjórnar.

Auk stjórnendaeftirlits og eftirlits áhættustjóra hefur stjórnin ráðið innri endurskoðanda sem starfar skv. lögum nr. 129/1997 og reglum nr. 687/2001 um endurskoðunardeildir og eftirlitsaðila lífeyrissjóða. Innri endurskoðandi sjóðsins er PwC. Innri endurskoðandi framkvæmir eftirlitsaðgerðir reglulega og skilar um það skýrslum til stjórnar. Innri endurskoðandi starfar í nánú samstarfi við endurskoðunarnefnd og áhættustjóra.

Hjá sjóðnum starfar áhættustjóri, sem heyrir beint undir framkvæmdastjóra og hefur milliliðalausán aðgang að stjórn. Áhættustjóri hefur umsjón með allri áhættustýringu og innra eftirliti hjá sjóðnum, þ.m.t. áhættuflokkun og skipulagi áhættustýringar og skal sjá til þess að stjórn sjóðsins og endurskoðunarnefnd hafi sem bestar upplýsingar um alla áhættustýringu og áhættustig, miðað við stefnu og samþykkt verklag. Áhættustjóri hefur yfirumsjón með mótun áhættustefnu, áhættustýringarstefnu, eigin áhættumati og gerð áhættuáætlunar í samráði við framkvæmdastjóra, skrifstofustjóra og fjárfestingarráð. Áhættustefna, áhættustýringarstefna og eigið áhættumat er lagt fyrir stjórn til samþykktar.

Lögfræðingur sjóðsins sinnir starfi regluvarðar í samræmi við verklagsreglur sjóðsins um verðbréfiðskipti og heyrir sem slíkur beint undir stjórn. Öll viðskipti starfsmanna og stjórnar, sem eru tilkynningarskyld, skulu tilkynnt til regluvarðar og hefur hann heimildir til að kalla eftir upplýsingum um viðskipti sjóðsins og úr skattframtölum starfs- og stjórnarmanna. Regluvörður gefur innri endurskoðanda reglulega skýrslu um störf sín, sem síðan eru tilgreind í skýrslu endurskoðanda til endurskoðunarnefndar og stjórnar.

Lög og reglur

Ekki komu fram athugasemdir frá eftirlitsaðilum á árinu 2023 um brot á lögum eða reglum sem höfðu í för með sér viðurlög.

Fjárfestingarstefna og áhættustefna

Stjórn Stapa hefur mótað fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn. Fjárfestingarstefnan lýsir stefnu við fjárfestingar og ávöxtun fjár sjóðfélaga. Þarf hún að uppfylla þær kröfur sem gerðar eru í reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu lífeyrissjóða. Fjárfestingarstefna tekur til fjölmargra atriða sem hafa þarf í huga við fjárfestingar. Hún lýsir þeim viðhorfum sem sjóðurinn hefur til fjárfestinga, hvernig fjárfestingarstefna er mótuð, hvert skipulag fjárfestingarstarfseminnar er, hver ávöxtunarmarkmið sjóðsins eru, hvert viðhorf sjóðsins er til áhættu og skilgreinir áhættuþol hans og markmið um áhættutöku. Stefnan skilgreinir í hvaða eignaflokkum

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

---

sjóðurinn fjárfestir, hvernig eignasöfn eru sett saman, hver lausafjárþörf sjóðsins er til að mæta útgreiðslum, hvaða viðhorf eru til ríkjandi markaðsaðstæðna og hvernig eftirfylgni og upplýsingagjöf er háttað. Nánari upplýsingar um fjárfestingarstefnu Stapa lífeyrissjóðs er að finna á heimasíðu sjóðsins www.stapi.is.

Stjórn hefur mótað áhættustefnu, áhættustýringarstefnu og sett sjóðnum eftirlits- og hlítungarskrá. Í þessum reglum er að finna lýsingu á skipulagi sjóðsins, eignastýringu og fjárfestingarstarfsemi, eftirliti og hvernig áhættustýringu sjóðsins og innra eftirliti er háttað, þ.m.t. aðgerðum til að tryggja að starfsemi sjóðsins hlíti þeim lögum og reglum sem um hann eru settar. Í áhættustefnu er öllum helstu áhættuþáttum í rekstri sjóðsins lýst, sem og þeim aðferðum sem hann beitir við að bera kennsl á, mæla og stýra þessum áhættuþáttum. Þar er skilgreind dagskrá um hvenær tiltekin aðgerð skuli framkvæmd, hver ber ábyrgð á framkvæmdinni og hver framkvæmir. Stjórn fær regluleg yfirlit og skýrslur um áhættu sjóðsins, niðurstöðu áhættumælinga og framkvæmd áhættustýringar, auk skýrslna um hlítungu við lög, reglur og stefnu, sem gerir henni kleift að hafa eftirlit með og meta árangur af gildandi áhættustefnu og skilvirkni áhættustýringarinnar. Þá framkvæmir Stapi eigið áhættumat í samræmi við ákvæði reglugerðar 590/2017. Nánari upplýsingar um áhættustefnu Stapa lífeyrissjóðs er að finna á heimasíðu sjóðsins www.stapi.is.

Samskipti við sjóðfélaga

Stapi hefur sett sér reglur um samskipti við sjóðfélaga. Sjóðurinn sendir sjóðfélögum yfirlit um réttindi sín tvisvar á ári og býður auk þess upp á sjóðfélagavef, þar sem hægt er að fá upplýsingar um lífeyrisréttindi hjá sjóðnum, auk upplýsinga um iðgjaldaskil og aðgang að rafrænum skjölum. Þar er einnig að finna reiknivélar, sem reikna út lífeyri miðað við núverandi og væntanleg réttindi sem og greiðslubyrði lána. Þá heldur sjóðurinn úti öflugri heimasíðu, þar sem finna má margháttaðar upplýsingar um sjóðinn og hagsmuni og réttindi sjóðfélaga, þar á meðal hvernig bera á sig að við að sækja um lífeyri o.fl.

Stefna um fjölbreytileika stjórnar og lykilstarfsmanna

Stapi hefur ekki sett sér sérstaka stefnu um fjölbreytileika stjórnar og lykilstarfsmanna sjóðsins með tilliti til þátta á borð við aldur, kyn eða menntunarlegan og faglegan bakgrunn. Í 4. mgr. 29. gr. laga 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og rekstur lífeyrissjóða kemur fram að þegar stjórnarmenn eru fleiri en þrír skuli tryggt að hlutfall hvors kyns verði ekki lægra en 40%. Samkvæmt samþykktum sjóðsins skal fulltrúaráð sjóðsins staðfesta tilnefningu aðildarfélaga í stjórn. Í samþykktum er einnig tilgreint að stjórnarmenn skuli búa yfir nægjanlegri þekkingu og starfsreynslu til að geta gegnt stöðu sinni á tilhlýðilegan hátt. Þá er kveðið á um í starfsmannastefnu að Stapi leggur áherslu á að fá til liðs við sig öflugt, áreiðanlegt og metnaðarfullt starfsfólk með fjölbreyttan bakgrunn og góða menntun. Við ráðningar er horft til menntunar, þekkingar, reynslu og hæfni. Þá skal gætt jafnræðis hvað varðar kyn, þjóðerni, trú og aldur. Aukinheldur er horft til persónueinkenna því starfsmenn sjóðsins þurfa að falla að þeirri menningu sem sjóðurinn sækist eftir.

Í stjórn sjóðsins sitja nú fimm konur og þrír karlar. Fjórir af sex skilgreindum lykilstarfsmönnum sjóðsins eru karlar.

Helstu niðurstöður árangursmats stjórnar

Niðurstöður árangursmats stjórnar er að samstarf stjórnarmanna gangi vel og allir stjórnarmenn hafi tækifæri til að tjá skoðun sína á stjórnarfundum. Upplýsingar fyrir stjórnarfundum berist tímanlega sem er forsenda upplýstrar ákvörðunartöku stjórnar. Stjórnarmenn hafa breiða og ólíka reynslu úr atvinnulífni og meirihluti stjórnarmanna hefur langa og fjölbreytta reynslu á sviði fjármála, stjórnunar eða framkvæmd kjarasamninga sem gagnast í stjórnarstörfum. Mikilvægt er að móttaka nýrra stjórnarmanna verði áfram öflug og hugað að samfellu þekkingar við kjör stjórnar hverju sinni.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Upplýsingar um stjórnarmenn, endurskoðunarnefnd og framkvæmdastjóra:

Stjórn:

Björn Snæbjörnsson, fæddur 1953. Fulltrúi stéttarfélaga. Kjörinn aðalmaður á ársfundi 2023. Björn er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Gagnfræðingur frá Laugaskóla
- Starf: Ellilífeyrisþegi
- Önnur trúnaðarstörf: Formaður Landssambands eldri Framsóknarmanna og þar með í framkvæmdastjórn Framsóknarflokksins.

Dagmar Ýr Stefánsdóttir, fædd 1982. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Kjörin á ársfundi 2022. Dagmar Ýr er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: B.A. í fjölmiðlafræði frá Háskólanum á Akureyri
- Starf: Framkvæmdastjóri Austurbrúar ses.
- Önnur trúnaðarstörf: Sit í háskólaráði Háskólans á Akureyri

Elsa Björg Pétursson, fædd 1979. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Kjörin aðalmaður á ársfundi 2023. Elsa Björg er óháð Stapa lífeyrissjóði

- Menntun: Viðskiptafræðingur Bsc, próf í verðbréfaviðskiptum
- Starf: Fjarreiðustjóri Kaldbakur ehf.
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Landssamtökum lífeyrissjóða og Kælismiðjunni Frost ehf.

Guðný Hrund Karlsdóttir, fædd 1971. Fulltrúi stéttarfélaga. Kjörin aðalmaður á ársfundi 2022. Guðný Hrund er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Cand. Oecon frá Háskóla Íslands í viðskiptafræðum, sérsvið fjármál. MA frá Háskólanum á Akureyri í Fjölmiðla- og boðskiptafræðum
- Starf: Sérfræðingur hjá Tvíhliða bókhaldi ehf.
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Íslandspósti ohf.

Kristinn Kristófersson, fæddur 1967. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Kjörinn aðalmaður á ársfundi 2023. Kristinn er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: BS í viðskiptafræði frá Háskólanum á Bifröst
- Starf: Fjármálastjóri FISK Seafood ehf.
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Steinunn ehf., Kiddi Dóra ehf og Snæis hf.

Oddný María Gunnarsdóttir, stjórnarmaður, fædd 1955. Fulltrúi stéttarfélaga. Kjörin í stjórn á ársfundi 2019. Oddný María er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Sveinspróf í pípulögnum, lokapróf á húsasmíðabraut frá FNV
- Starf: Skógarbóndi

Sigríður Dóra Sverrisdóttir, fædd 1959. Fulltrúi stéttarfélaga. Kjörin aðalmaður á ársfundi 2023. Sigríður Dóra er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Grunnskólanám og tveggja ára nám á uppeldisbraut Víghólaskóla í Kópavogi
- Starf: Húsmóðir

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Valdimar Halldórsson, fæddur 1973. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Kjörinn aðalmaður á ársfundi 2017.

Valdimar er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Stúdentspróf frá Framhaldsskólanum á Húsavík, B.A. í hagfræði frá Háskóla Íslands, M.Sc. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands
- Starf: Ráðgjafar-/stjórnarstörf
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarformaður Frihafnarinnar ehf., varastjórnarmaður í Isavia ohf., stjórnarmaður í Nýsköpunarsjóði atvinnulífsins, stjórnarformaður í Mýsköpun ehf., stjórnarmaður í GI Rannsóknnum (Gallup) ehf., stjórnarmaður í Orkuveitu Húsavíkur ohf. og stjórnarmaður í Fjárfestingarfélagi Þingeyinga ehf.

Endurskoðunarnefnd:

Ragna Hrund Hjartardóttir, fædd 1969 . Ragna Hrund er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Cand oecon frá Háskóla Íslands, sérsvið reikningshald og endurskoðun og löggiltur endurskoðandi
- Starf: Framkvæmdastjóri RH endurskoðun ehf.
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Naflanum ehf. og NPA umsýsluaðila, félagasamtökum

Oddný María Gunnarsdóttir (sjá umfjöllun hér að framan)

Valdimar Halldórsson (sjá umfjöllun hér að framan)

Framkvæmdastjóri:

Jóhann Steinar Jóhannsson, fæddur 1982.

- Menntun: B.Sc. í viðskiptafræði frá Háskólanum í Reykjavík og M.Sc. í viðskiptafræði frá Háskólanum í Lund í Svíþjóð
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Bakkastakk slhf., formaður stjórnar Reiknistofu lífeyrissjóða hf., situr í Hagsmuna- og fjárfestingaráði framtakssjóðsins TFII slhf. og situr í fastanefnd á vegum Landsamtaka lífeyrissjóða um fjárfestingarumhverfi lífeyrissjóða (ólaunað).